GENERALINĖS ADVOKATĖS
JULIANE KOKOTT IŠVADA,
pateikta 2025 m. birželio 19 d.[1]

Byla C-738/22 P

Google LLC,
Alphabet Inc.
prieš

Europos Komisiją

„Apeliacinis skundas – Konkurencija – Piktnaudžiavimas dominuojančia padėtimi – Išmanieji mobilieji įrenginiai – Sprendimas, kuriuo konstatuojamas SESV 102 straipsnio ir EEE susitarimo 54 straipsnio pažeidimas – Operacinė sistema *Google Android* – Sutartiniai apribojimai – Paieškos ir naršymo programėlių *Google Search* ir *Chrome* susiejimas su programėlių parduotuve *Play Store* – Neskaidymo įsipareigojimai – Mokėjimai už išimtinumą – Išstūmimo iš rinkos poveikis – Hipotetiškai toks pat produktyvus konkurentas – Objektyvus pateisinimas – Vienas tęstinis pažeidimas – Baudos perskaičiavimas“

Turinys

I. Įvadas . . . 3

II. Ginčo aplinkybės . . . 4

A. Bylos faktinės aplinkybės . . . 4

B. Ginčijamas sprendimas . . . 5

C. Procesas Bendrajame Teisme ir skundžiamas sprendimas . . . 7

1. Procesas Bendrajame Teisme . . . 7

2. Skundžiamas sprendimas . . . 7

III. Procesas Teisingumo Teisme ir šalių reikalavimai . . . 7

[1] Originalo kalba: anglų.

IV. Vertinimas 8

A. Pažeidimo konstatavimas (apeliacinio skundo pirmasis–penktasis pagrindai) 9

1. MPPS vertinimas (apeliacinio skundo pirmasis ir antrasis pagrindai) 9

a) Priežastinis ryšys tarp MPPS ir jų išstūmimo iš rinkos poveikio (apeliacinio skundo pirmojo pagrindo pirma, trečia ir ketvirta dalys) 9

1) Atsižvelgimas į SPP analizuojant MPPS (apeliacinio skundo pirmojo pagrindo pirma dalis) 10

2) Skirtumas tarp numatytųjų nustatymų ir išankstinio diegimo (apeliacinio skundo pirmojo pagrindo trečia dalis) 13

i) Naujo faktinių aplinkybių vertinimo nepateikimas apeliaciniame skunde . . 15

ii) Galimybės vertinti praktikos poveikį atsietai nuo jos aplinkybių nebuvimas 15

3) Tariamai konkurenciją skatinantis MPPS elementas ir reikalavimas atlikti priešingos padėties vertinimą (apeliacinio skundo pirmojo pagrindo ketvirta dalis) 16

b) MPPS galimybės išstumti iš rinkos lygiaverčius konkurentus (apeliacinio skundo pirmojo pagrindo antra dalis ir apeliacinio skundo antrasis pagrindas) 17

1) MPPS poveikio „tokiems pat produktyviems konkurentams“ ir naudotojų elgesio priežasčių vertinimas 18

i) Išeities taškas jurisprudencijoje dėl susiejimo 19

ii) Bendrojo Teismo išvados dėl MPPS išstūmimo iš rinkos poveikio 19

– Išankstinio diegimo nulemtas „siekio išlaikyti „status quo“ atsiradimas . 20

– Galimybė OĮG iš anksto įdiegti konkuruojančias paieškos paslaugas ir nustatyti jas kaip numatytąsias 20

– Naudotojų pasiekimo būdai, išskyrus išankstinį diegimą 21

– Ryšys tarp naudojimo dalies ir išankstinio diegimo 21

– Atsižvelgimas į aplinkybes 22

iii) Vertinimas 22

2) Programėlės „Google Search“ susiejimas su „Play Store“ 26

3) „Chrome“ susiejimas su „Play Store“ ir „Google Search“ 26

c) Išvada dėl MPPS vertinimo 27

2. Neskaidymo susitarimų vertinimas (apeliacinio skundo trečiasis ir ketvirtasis pagrindai) . . . 27

a) Piktnaudžiavimo, susijusio su neskaidymo susitarimais, apimtis ir jo poveikis (apeliacinio skundo trečiasis pagrindas) . . . 27

1) Nagrinėjamų veiksmų, susijusių su neskaidymo susitarimais, nustatymas (apeliacinio skundo trečiojo pagrindo pirma dalis) . . . 28

2) Dėl įtariamo išstūmimo iš rinkos poveikio priskyrimo (apeliacinio skundo trečiojo pagrindo antra dalis) . . . 30

b) Neskaidymo susitarimų pagrindimas (apeliacinio skundo ketvirtasis pagrindas) . . . 31

c) Išvada dėl neskaidymo susitarimų vertinimo . . . 33

3. Vienas tęstinis pažeidimas (apeliacinio skundo penktasis pagrindas) . . . 33

4. Išvada dėl pažeidimo nustatymo . . . 35

B. Bauda (apeliacinio skundo šeštasis pagrindas) . . . 35

C. Išvada dėl apeliacinio skundo vertinimo . . . 38

V. Bylinėjimosi išlaidos . . . 38

VI. Išvada . . . 39

I. Įvadas

1. Kaip Sprendime *Google ir Alphabet / Komisija (Google Android)*[2] pažymėjo Bendrasis Teismas, veiksmažodis „to google“ apibrėžiamas kaip veiksmas, kurį sudaro „naudojimasis *Google* paieškos sistema siekiant gauti informacijos apie ką nors saityne“. Bendrasis Teismas taip pat teisingai pabrėžė, jog tik nedaugelis įmonių tampa tokios žinomos, kad jų pavadinimas virsta veiksmažodžiu. Jau vien tai rodo, kokią svarbą *Google* įgijo kasdieniame gyvenime.

2. Ar *Google* paieškos sistema, vyraujanti daugumos pasaulio gyventojų kasdieniame gyvenime, ypač naudojantis išmaniaisiais mobiliaisiais įrenginiais su jos operacine sistema (toliau – OS) *Android*, teisiniu požiūriu (taip pat) yra susijusi su piktnaudžiavimu dominuojančia padėtimi?

3. Iš esmės būtent šiuo klausimu grindžiamas šis apeliacinis skundas.

4. Šis klausimas kyla atsižvelgiant į faktines aplinkybes, susijusias su sąlygomis, kurias, be kita ko, turėjo atitikti išmaniųjų mobiliųjų įrenginių gamintojai, norėdami gauti licencijas svarbiausioms *Google* programėlėms (toliau – programėlės) *Play Store*, *Google Search* ir *Chrome*.

[2] 2022 m. rugsėjo 14 d. sprendimas (T-604/18, EU:T:2022:541, 54 punktas) (toliau – skundžiamas sprendimas).

5. Sprendime C(2018) 4761 *final*[3], kurį iš esmės patvirtino Bendrasis Teismas, Europos Komisija nusprendė, kad šios sąlygos apima kelis SESV 102 straipsnyje nustatyto draudimo piktnaudžiauti dominuojančia padėtimi pažeidimus.

6. Atsižvelgdamas į ginčijamas Bendrojo Teismo išvadas, Teisingumo Teismas turės, be kita ko, atsakyti į klausimą, ar siekiant įrodyti tokį piktnaudžiavimą reikia atlikti kontrafaktinę konkurencijos būklės be ginčijamo elgesio analizę, taip pat galimybės, kad toks elgesys sukels išstūmimo iš rinkos poveikį įmonėms, kurios laikomos tokiomis pat veiksmingomis kaip dominuojanti įmonė, analizę.

7. Naujausioje Teisingumo Teismo jurisprudencijoje, visų pirma sprendimuose *Servizio Elettrico Nazionale ir kt.*[4], *Unilever Italia Mkt.Operations*[5], *European Superleague Company*[6], *Google ir Alphabet / Komisija (Google Shopping)*[7] ir *Komisija* / *Intel Corporation*[8], jau pateikta nemažai gairių, kaip atsakyti į šiuos klausimus.

II. Ginčo aplinkybės

8. Skundžiamo sprendimo 2–72 punktuose Bendrasis Teismas nurodė ginčo aplinkybes, kurias, kiek to reikia šiame apeliaciniame procese, galima apibendrinti, kaip nurodyta toliau.

A. Bylos faktinės aplinkybės

9. *Google LLC* yra Mauntin Vju, Kalifornijoje (JAV), įsteigta bendrovė, kuri specializuojasi su internetu susijusių produktų ir paslaugų srityje ir veikia, be kita ko, Europos ekonominėje erdvėje (EEE). *Google* yra *Alphabet Inc.* patronuojamoji įmonė (toliau kartu – *Google* arba apeliantės).

10. Daugiausia pajamų *Google* gauna iš savo svarbiausio produkto – paieškos sistemos *Google Search*. *Google* verslo modelis grindžiamas sąveika tarp, viena vertus, su internetu susijusių produktų ir paslaugų, dažniausiai siūlomų naudotojams nemokamai, ir, antra vertus, interneto reklamos paslaugų, iš kurių ji gauna didžiąją dalį pajamų. Šios pajamos daugiausia gaunamos iš sistemos *Google Search*. Taigi *Google* verslo modelis pirmiausia grindžiamas jos internetinės paieškos paslaugų naudotojų skaičiaus didinimu tam, kad ji galėtų parduoti savo internetinės reklamos paslaugas. Be to, kai naudotojai sąveikauja su *Google* produktais ir paslaugomis, *Google* renka duomenis, kurie leidžia jai stiprinti savo galimybes pateikti tinkamus paieškos atsakymus ir reklamą.

11. *Google* verslo modelis buvo sukurtas asmeninių kompiuterių (AK) aplinkoje, kurioje pagrindinis prieigos prie interneto taškas buvo naršyklė. Visgi vėliau *Google* atsirado poreikis atsižvelgti į mobiliojo interneto raidą ir galimus naudotojų elgsenos pokyčius, susijusius su bendrosiomis paieškomis internete, ypač į geografinės buvimo vietos nustatymo teikiamas galimybes. Taigi *Google* sukūrė strategiją, kuria siekta užtikrinti, kad naudotojai paieškas mobiliuosiuose įrenginiuose taip pat atliktų naudodami *Google Search*.

[3] 2016 m. liepos 19 d. Komisijos sprendimas dėl procedūros pagal [SESV] 102 straipsnį ir EEE susitarimo 54 straipsnį (byla AT.40099 – *Google Android*) (santrauką galima rasti OL C 402, 2019, p. 19) (toliau – ginčijamas sprendimas).

[4] 2022 m. gegužės 12 d. sprendimas (C-377/20, EU:C:2022:379).

[5] 2023 m. sausio 19 d. sprendimas (C-680/20, EU:C:2023:33).

[6] 2023 m. gruodžio 21 d. sprendimas (C-333/21, EU:C:2023:1011).

[7] 2024 m. rugsėjo 10 d. sprendimas (C-48/22 P, EU:C:2024:726).

[8] 2024 m. spalio 24 d. sprendimas (C-240/22 P, EU:C:2024:915).

12. Šiomis aplinkybėmis 2005 m. *Google* įsigijo įmonę, ši sukūrė išmaniesiems mobiliesiems įrenginiams skirtą operacinę sistemą *Android*. Komisijos duomenimis, 2018 m. liepos mėn. maždaug 80 % Europoje ir visame pasaulyje naudojamų išmaniųjų mobiliųjų įrenginių veikė operacinė sistema *Android*.

13. Kai *Google* sukuria naują *Android* versiją, pirminį jos programos tekstą nemokamai paskelbia pagal atvirosios programinės įrangos licenciją (toliau – *Android* atvirosios programos licencija, AOSP licencija). Tai leidžia tretiesiems asmenims parsisiųsti ir pakeisti šį programos tekstą tam, kad būtų galima kurti modifikuotas *Android* versijas, vadinamas „atmainomis“ (atmaina – tai nauja programinė įranga, sukurta remiantis esamos programinės įrangos pirminiu programos tekstu).

14. OS *Android* taip pat yra dalis „ekosistemos“, apimančios kitus elementus, pavyzdžiui, visas *Google Mobile* paslaugas (GMS rinkinys arba *Google Mobile Services*, toliau – GMS komplektas), tarp kurių yra, be kita ko, programėlių parduotuvė *Play Store*, programėlė *Google Search* ir naršyklė *Chrome*.

15. Laisvai prieinamas *Android* pirminis programos tekstas apima pagrindines operacinės sistemos funkcijas, bet ne *Google* priklausančias *Android* programėles ir paslaugas. Taigi originalios įrangos gamintojai (toliau – OĮG), norintys gauti *Google* programėles ir paslaugas, turi sudaryti sutartis su *Google*. Ši tokias sutartis taip pat sudaro su mobiliojo ryšio tinklų operatoriais (toliau – MRTO), kurie pageidauja, kad galutiniams naudotojams parduodamuose įrenginiuose būtų galima įdiegti *Google* nuosavybės teise valdomas programėles ir paslaugas.

16. Kai kurios iš šių sutarčių yra nagrinėjamos šioje byloje.

B. Ginčijamas sprendimas

17. 2018 m. liepos 18 d. Komisija priėmė ginčijamą sprendimą, juo už SESV 102 straipsnio ir EEE susitarimo 54 straipsnio pažeidimą bendrovei *Google LLC* ir iš dalies bendrovei *Alphabet Inc.* skyrė baudą.

18. Pirmiausia Komisija nustatė keturias atitinkamos rinkos rūšis, t. y.: i) pasaulinę išmaniesiems mobiliesiems įrenginiams skirtų licencijuojamų OS rinką (išskyrus Kiniją); ii) pasaulinę *Android* programėlių parduotuvių rinką (išskyrus Kiniją); iii) įvairias EEE nacionalines bendrosios paieškos paslaugų teikimo rinkas; ir iv) pasaulinę mobiliesiems įrenginiams skirtų interneto naršyklių, nesusijusių su konkrečia OS, rinką[9]. Komisijos teigimu, atitinkamu laikotarpiu *Google* užėmė dominuojančią padėtį pirmose trijose iš jų[10]. Šios išvados nebėra ginčijamos šioje apeliacinėje byloje.

19. Ginčijamame sprendime Komisija pažymėjo, kad *Google* piktnaudžiavo dominuojančia padėtimi šiose rinkose, nustatydama antikonkurencinius sutartinius apribojimus OĮG ir MRTO (toliau – ginčijami apribojimai). Komisija nustatė keturis skirtingus pažeidimus, kurie sudarė tris sutartinių apribojimų grupes.

[9] Skundžiamo sprendimo 120 punktas ir ginčijamo sprendimo 217 ir 402 konstatuojamosios dalys.

[10] Skundžiamo sprendimo 121 punktas ir ginčijamo sprendimo 439 konstatuojamoji dalis.

20. Pirmieji apribojimai buvo numatyti mobiliųjų programėlių platinimo sutartyse (toliau – MPPS) ir, Komisijos nuomone, sudarė du susiejimo atvejus (pirmasis ir antrasis pažeidimai) [11]:

– viena vertus, reikalavimas, kad OĮG iš anksto įdiegtų programėlę *Google Search* tam, kad galėtų gauti licenciją naudotis programėlių parduotuve *Play Store* (pirmasis rinkinys); nustatydama šį reikalavimą *Google* piktnaudžiavo dominuojančia padėtimi pasaulinėje *Android* programėlių parduotuvių rinkoje (išskyrus Kiniją) nuo 2011 m. sausio 1 d. iki ginčijamo sprendimo priėmimo dienos,

– antra vertus, reikalavimas, kad OĮG iš anksto įdiegtų naršyklę *Chrome*, kad galėtų gauti licenciją naudotis *Play Store* ir *Google Search* (antrasis rinkinys); nustatydama šį reikalavimą *Google* piktnaudžiavo dominuojančia padėtimi pasaulinėje *Android* programėlių parduotuvių rinkoje (išskyrus Kiniją) nuo 2012 m. rugpjūčio 1 d. iki ginčijamo sprendimo priėmimo dienos.

21. Kaip išaiškino Bendrasis Teismas, šie du produktų rinkiniai vienas kitą papildo. Taigi *Chrome* rinkinys su *Play Store* ir *Google Search* dubliavosi su *Google Search* rinkiniu su *Play Store* siekiant atsižvelgti į MPPS pokyčius, nes pagal šias sutartis naršyklė *Chrome* iš pradžių nebuvo įtraukta į GMS komplekto programėlių sąrašą. Komisijos teigimu, abiejų rinkinių tikslas buvo suteikti *Google* galimybę pasiekti naudotojus, kad jie galėtų atlikti bendrąją paiešką, naudodamiesi *Google Search* kaip bendrosios paieškos programėle arba kaip naršyklės *Chrome* paieškos sistema [12].

22. Antra, norėdami gauti *Play Store* ir *Google Search* licenciją OĮG turėjo sudaryti neskaidymo susitarimą, pagal kurį įsipareigojo neparduoti įrenginių su *Android* versijomis, kurių nepatvirtino *Google* (trečiasis pažeidimas). Taigi sudaryti MPPS buvo galima tik sudarius neskaidymo susitarimą. To reikalaudama, *Google* nuo 2011 m. sausio 1 d. iki ginčijamo sprendimo priėmimo dienos piktnaudžiavo dominuojančia padėtimi *Android* programėlių parduotuvių ir bendrųjų paieškos paslaugų rinkose [13].

23. Trečia, sutartyse dėl pajamų pasidalijimo (toliau – SPP) buvo nustatyti apribojimai, pagal kuriuos *Google* suteikdavo OĮG ir MRTO procentinę dalį savo reklamos pajamų, jeigu šie gamintojai ar operatoriai sutikdavo iš anksto neįdiegti konkuruojančios bendrosios paieškos paslaugos jokiame įrenginyje, priklausančiame sutartam portfeliui (toliau – portfeliu grindžiama SPP) (ketvirtasis pažeidimas). To reikalaudama, *Google* nuo 2011 m. sausio 1 d. iki 2014 m. kovo 31 d. piktnaudžiavo dominuojančia padėtimi nacionalinėse bendrosios paieškos paslaugų rinkose [14]. Vėliau *Google* sudarė su įrenginiais susietas SPP, pagal kurias pajamų dalis mokėjo su sąlyga, kad OĮG ir MRTO konkrečiame įrenginyje, už kurį mokamos pajamų dalys, iš anksto neįdiegs jokių konkuruojančių bendrosios paieškos paslaugų. Šių su įrenginiais susietų SPP Komisija nepripažino neteisėtomis.

24. Komisijos teigimu, ginčijamais apribojimais buvo siekiama apsaugoti ir sustiprinti *Google* dominuojančią padėtį nacionalinėse rinkose, priklausančiose EEE, bendrosios paieškos paslaugų srityje, taigi ir *Google* pajamas, gaunamas iš su šia paieška susijusios reklamos. Dėl ginčijamų apribojimų bendro tikslo ir tarpusavio priklausomybės Komisija juos kvalifikavo kaip vieną tęstinį SESV 102 straipsnio ir EEE susitarimo 54 straipsnio pažeidimą.

[11] Skundžiamo sprendimo 274–300 punktai ir ginčijamo sprendimo 752, 753, 1009 ir 1010 konstatuojamosios dalys.

[12] Skundžiamo sprendimo 274, 300 ir 314–316 punktai.

[13] Skundžiamo sprendimo 803 ir 805 punktai, taip pat ginčijamo sprendimo 1015 ir 1016 konstatuojamosios dalys.

[14] Skundžiamo sprendimo 621 ir 622 punktai, taip pat ginčijamo sprendimo 1192 konstatuojamoji dalis.

25. Komisija, siekdama nubausti už, kaip ji manė, piktnaudžiavimo veiksmus, skyrė bendrovei *Google LLC* 4 342 865 000 EUR baudą, iš jų 1 921 666 000 EUR – solidariai su bendrove *Alphabet Inc*. Be to, Komisija pareikalavo, kad *Google* per 90 dienų nuo pranešimo apie ginčijamą sprendimą dienos nutrauktų aptariamą veiklą.

C. Procesas Bendrajame Teisme ir skundžiamas sprendimas

1. Procesas Bendrajame Teisme

26. *Google* pareiškė ieškinį dėl ginčijamo sprendimo; jį Bendrojo Teismo kanceliarija gavo 2018 m. spalio 9 d. Nagrinėjant bylą Bendrajame Teisme, *Google* reikalavimus palaikė *Application Developers Alliance* (toliau – ADA), *Computer & Communications Industry Association* (toliau – CCIA), *Gigaset Communications GmbH* (toliau – *Gigaset*), *HMD global Oy* (toliau – HMD) ir *Opera Norway AS*, buvusi *Opera Software AS* (toliau – *Opera*).

27. Komisijos prašomą sprendimą parėmė BDZV – *Bundesverband Digitalpublisher und Zeitungsverleger eV* (toliau – BDZV), *Bureau européen des unions de consommateurs BEUC* (toliau – BEUC), *FairSearch AISBL*, *Qwant*, *Seznam.cz, a.s.* (toliau – *Seznam*) ir *Verband Deutscher Zeitschriftenverleger eV* (toliau – VDZ).

28. Bendrasis Teismas bylą išnagrinėjo remdamasis konsoliduota nekonfidencialia bylos medžiagos versija. Skundžiamame sprendime kai kurie pagrindinėms šalims žinomi konfidencialūs duomenys buvo pakeisti Komisijos interneto svetainėje paskelbtoje ginčijamo sprendimo viešoje versijoje naudotais intervalais [15].

2. Skundžiamas sprendimas

29. 2022 m. rugsėjo 14 d. sprendimu Bendrasis Teismas panaikino ginčijamą sprendimą tiek, kiek jis susijęs su portfeliu grindžiamomis SPP, t. y. su ketvirtuoju vieno tęstinio pažeidimo elementu.

30. Be to, Bendrasis Teismas nusprendė, kad bendrovei *Google LLC* skiriama 4 125 000 000 EUR bauda, o bendrovė *Alphabet Inc*. yra solidariai atsakinga už 1 520 605 895 EUR sumą.

31. Likusią ieškinio dalį Bendrasis Teismas atmetė ir nurodė kiekvienai šaliai padengti savo bylinėjimosi išlaidas.

III. Procesas Teisingumo Teisme ir šalių reikalavimai

32. 2022 m. lapkričio 30 d. *Google* pateikė apeliacinį skundą dėl skundžiamo sprendimo.

33. Kaip ir Bendrajame Teisme, apeliaciniame procese bendrovę *Google* palaiko ADA, CCIA, *Gigaset*, HMD ir *Opera*.

34. Komisiją apeliaciniame procese, kaip ir Bendrajame Teisme, palaiko BDZV, BEUC, *FairSearch*, *Qwant*, *Seznam* ir VDZ.

[15] Skundžiamo sprendimo 38 punktas.

35. 2023 m. sausio 19 d.[16] ir balandžio 18 d.[17] nutartimis Teisingumo Teismo pirmininkas apeliančių prašymu nurodė, kad nagrinėjamas sprendimas ir tam tikra Komisijos atsiliepimo 98 išnašoje pateikta informacija turi būti laikomi konfidencialiais įstojusių į bylą asmenų atžvilgiu. Atitinkami duomenys anksčiau buvo laikomi konfidencialiais tų pačių šalių atžvilgiu nagrinėjant bylą pirmojoje instancijoje.

36. *Google* prašo Teisingumo Teismo:

– panaikinti skundžiamą sprendimą,

– panaikinti ginčijamą sprendimą,

– nepatenkinus šio reikalavimo, grąžinti bylą Bendrajam Teismui nagrinėti iš naujo,

– nepatenkinus ir šio reikalavimo, panaikinti skundžiamo sprendimo rezoliucinės dalies 2 punktą ir gerokai sumažinti ginčijamo sprendimo 2 punkte skirtą baudą, ir

– priteisti iš Komisijos *Google* bylinėjimosi išlaidas, susijusias su šiuo procesu ir procesu Bendrajame Teisme.

37. ADA, CCIA, *Gigaset*, HMD ir *Opera* prašo, kad Teisingumo Teismas patenkintų *Google* reikalavimus ir priteistų iš Komisijos bylinėjimosi išlaidas.

38. Komisija Teisingumo Teismo prašo:

– atmesti apeliacinį skundą ir

– priteisti iš *Google* bylinėjimosi išlaidas.

39. BEUC, *FairSearch* ir *Seznam* tvirtina, kad Teisingumo Teismas turi atmesti apeliacinį skundą ir priteisti iš *Google* bylinėjimosi išlaidas.

40. Šalys buvo išklausytos ir atsakė į Bendrojo Teismo žodžiu pateiktus klausimus per 2025 m. sausio 28 d. vykusį posėdį.

IV. Vertinimas

41. Grįsdama savo apeliacinį skundą *Google* nurodo šešis pagrindus, iš kurių pirmieji penki yra susiję su pažeidimo konstatavimu (A dalis), o šeštajame kritikuojamas būdas, kuriuo Bendrasis Teismas pasinaudojo savo neribota jurisdikcija pakeisti baudą (B dalis).

[16] 2023 m. sausio 19 d. Teisingumo Teismo pirmininko nutartis *Google ir Alphabet / Komisija* (C-738/22 P, EU:C:2023:44).

[17] 2023 m. balandžio 18 d. Teisingumo Teismo pirmininko nutartis *Google ir Alphabet / Komisija* (C-738/22 P, EU:C:2023:326).

A. Pažeidimo konstatavimas (apeliacinio skundo pirmasis–penktasis pagrindai)

42. Kaip išdėstyta šios išvados 19–23 punktuose, vieną tęstinį pažeidimą, kurį Komisija nustatė ginčijamame sprendime, sudarė keturi skirtingi pažeidimai, savo ruožtu sudarantys tris sutartinių apribojimų grupes:

– MPPS išankstinio diegimo sąlygas, pagal kurias *Play Store* licenciją buvo galima gauti tik tuo atveju, jei buvo iš anksto įdiegta *Google Search* (pirmasis rinkinys), o *Play Store* ir *Google Search* licenciją – tik tuo atveju, jei buvo iš anksto įdiegta *Chrome* (antrasis rinkinys),

– neskaidymo susitarimus, pagal kuriuos *Play Store* ir *Google Search* licenciją buvo galima gauti tik tuo atveju, jei OĮG neparduoda įrenginių su *Google* nepatvirtintomis *Android* versijomis,

– ir galiausiai portfeliu grindžiamas SPP, pagal kurias tam tikrą dalį *Google* pajamų iš reklamos buvo galima gauti, jei iš anksto nebuvo įdiegtos konkuruojančios paieškos paslaugos.

43. Išvadą, kad portfeliu grindžiamos SPP ribojo konkurenciją, Bendrasis Teismas skundžiamame sprendime panaikino, ir Komisija to šiame apeliaciniame skunde neginčija. Taigi šiuo aspektu Bendrojo Teismo išvados yra galutinės.

44. Apeliacinio skundo pirmajame ir antrajame pagrinduose *Google* tvirtina, kad Bendrasis Teismas padarė teisės klaidų vertindamas MPPS (1 skirsnis). Apeliacinio skundo trečiasis ir ketvirtasis pagrindai susiję su neskaidymo susitarimų apibūdinimu (2 skirsnis). Galiausiai apeliacinio skundo penktajame pagrinde *Google* kritikuoja išvadą dėl vieno tęstinio pažeidimo (3 skirsnis).

1. MPPS vertinimas (apeliacinio skundo pirmasis ir antrasis pagrindai)

45. Apeliacinio skundo pirmajame pagrinde *Google* ginčija priežastinio ryšio tarp MPPS išankstinio diegimo sąlygų ir tariamo išstūmimo iš rinkos poveikio vertinimą (a poskirsnis). Apeliacinio skundo antrajame pagrinde ji tvirtina, kad Bendrasis Teismas klaidingai patvirtino ginčijamą sprendimą, nes Komisija nenustatė, kad MPPS gali daryti išstūmimo iš rinkos poveikį įmonėms, kurios laikomos tokiomis pat produktyviomis kaip pati *Google* (b poskirsnis).

a) Priežastinis ryšys tarp MPPS ir jų išstūmimo iš rinkos poveikio (apeliacinio skundo pirmojo pagrindo pirma, trečia ir ketvirta dalys)

46. Pagal *Google* apeliacinio skundo pirmąjį pagrindą Bendrasis Teismas suklydo vertindamas priežastinį ryšį tarp MPPS išankstinio diegimo sąlygų ir jų galimybės riboti konkurenciją.

47. Šiam apeliacinio skundo pagrindui pagrįsti *Google* pateikia keturis argumentus, iš kurių antrasis iš esmės sutampa su *Google* apeliacinio skundo antrajame pagrinde pateiktais argumentais. Taigi šį antrąjį argumentą aptarsiu šios išvados 99 ir paskesniuose punktuose, nagrinėdama apeliacinio skundo antrąjį pagrindą.

48. Likusiuose trijuose apeliacinio skundo pirmojo pagrindo argumentuose *Google* tvirtina, pirma, kad Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą, kai atsižvelgė į SPP kaip į konteksto elementą (1 poskirsnis). Antra, jis padarė teisės klaidą, teigdamas, kad nereikia atskirti numatytųjų

nustatymų ir išankstinio diegimo nustatymų poveikio (2 poskirsnis). Galiausiai jis neatsižvelgė į konkurenciją (arba jos nebuvimą), kuri būtų buvusi, jei nebūtų buvę MPPS išankstinio diegimo sąlygų (3 poskirsnis).

49. Komisijos teigimu, apeliacinio skundo pirmasis pagrindas yra negaliojantis, nes grindžiamas klaidinga prielaida, kad priešingos padėties analizė yra vienintelis būdas nustatyti, ar elgesys gali riboti konkurenciją. Vis dėlto toks teiginys neturi jokio pagrindo Teisingumo Teismo jurisprudencijoje. Priešingos padėties analizė yra ne vienintelis, o tik vienas iš būdų nustatyti, ar elgesys gali riboti konkurenciją.

50. Tiesa, kad pagal jurisprudenciją nagrinėjamų veiksmų faktinį ar potencialų poveikį galima nustatyti remiantis įvairiais įrodymais, nereikalaujant, kad Komisija sistemingai naudotųsi kuria nors viena priemone, siekdama įrodyti tokio priežastinio ryšio buvimą [18].

51. Vis dėlto *Google* argumentai, kuriuos ji pateikė grįsdama apeliacinio skundo pirmąjį pagrindą, yra susiję ne tik su vertinimu, ar Bendrasis Teismas turėjo atlikti priešingos padėties analizę, bet ir su tam tikrais aspektais, į kuriuos šis teismas atsižvelgė vertindamas MPPS piktnaudžiaujamąjį pobūdį. Tai reiškia, kad šiais argumentais gali būti paneigtas Bendrojo Teismo vertinimas, kuriuo grindžiama skundžiamo sprendimo rezoliucinė dalis, ir, jeigu jie būtų pagrįsti, skundžiamas sprendimas galėtų būti panaikintas [19].

52. Taigi Komisijos teiginys dėl negaliojimo turi būti atmestas.

1) Atsižvelgimas į SPP analizuojant MPPS (apeliacinio skundo pirmojo pagrindo pirma dalis)

53. Apeliacinio skundo pirmojo pagrindo pirmoje dalyje *Google* tvirtina, kad Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą, kai, vertindamas MPPS poveikį, atsižvelgė į su įrenginiais susietų SPP poveikį, kurio Komisija neginčijo, taip pat į portfeliu grindžiamų SPP poveikį, kurio piktnaudžiaujamasis pobūdis, pasak Bendrojo Teismo, nebuvo įrodytas. Taip Bendrasis Teismas neįrodė, kad tariamos išstūmimo iš rinkos pasekmės atsirado dėl MPPS išankstinio diegimo sąlygų.

54. Dėl šios argumentacijos iš esmės kyla klausimas, ar į veiksmus, kuriuos Komisija pripažino (o Bendrasis Teismas – ne) piktnaudžiavimu, vis dėlto galima atsižvelgti kaip į konteksto elementą analizuojant kitų vieno tęstinio pažeidimo sudedamųjų dalių, kurios buvo pripažintos piktnaudžiavimu, poveikį.

55. Kaip išdėstyta šios išvados 23 ir 42 punktuose, Komisijos nuomone, vieną tęstinį *Google* pažeidimą sudarė portfeliu grindžiamos SPP. Šiomis sutartimis OĮG ir MRTO buvo suteikta procentinė *Google* pajamų iš reklamos dalis, jei šie gamintojai ar operatoriai jokiame įrenginyje, priklausančiame sutartam portfeliui, sutiko iš anksto neįdiegti konkuruojančios bendrosios paieškos paslaugos. Atitinkamai, jeigu OĮG arba MRTO iš anksto įdiegia konkuruojančią bendrosios paieškos paslaugą įrenginyje, kuris įtrauktas į iš anksto apibrėžtą ir sutartą portfelį, jis turi atsisakyti bet kokios pajamų dalies iš viso portfelio [20].

[18] Taip pat žr. 2024 m. rugsėjo 10 d. Sprendimą *Google ir Alphabet / Komisija (Google Shopping)* (C-48/22 P, EU:C:2024:726, 223–230 punktai).

[19] Dėl šio kriterijaus žr. 2024 m. spalio 24 d. Sprendimą *Komisija / Intel Corporation* (C-240/22 P, EU:C:2024:915, 90 punktas).

[20] Žr. skundžiamo sprendimo 623 ir 631 punktus.

56. Remiantis ginčijamu sprendimu, pagal šias portfeliu grindžiamas SPP buvo įgyvendinti mokėjimai už išimtinumą, o jų tikslas – užtikrinti, kad *Google* turėtų išimtines teises iš anksto įdiegti bendrosios paieškos paslaugų programėles į mobiliuosius įrenginius [21]. Prieš padarydama šią išvadą Komisija, be kita ko, išanalizavo aptariamos praktikos galimybes išstumti iš rinkos tokius pat produktyvius konkurentus, t. y. taikė vadinamąjį tokio pat produktyvaus konkurento kriterijų (toliau – TPPK kriterijus) [22].

57. Vis dėlto Bendrasis Teismas priėjo prie išvados, kad portfeliu grindžiamų SPP piktnaudžiaujamasis pobūdis nebuvo įrodytas pagal reikiamą teisinį standartą, nes Komisija padarė klaidų vertindama jų rinkos aprėptį ir taikydama TPPK kriterijų [23]. Taigi, kaip jau nurodyta šios išvados 29 ir 43 punktuose, Bendrasis Teismas panaikino ginčijamą sprendimą tiek, kiek jis susijęs su portfeliu grindžiamų SPP piktnaudžiaujamuoju pobūdžiu. Šiame apeliaciniame skunde Komisija šios išvados neginčija. Taigi išvada, jog nenustatyta, kad portfeliu grindžiamos SPP būtų piktnaudžiaujamojo pobūdžio, yra teisiškai privaloma.

58. Nuo 2013 m. *Google* palaipsniui pakeitė portfeliu grindžiamas SPP su įrenginiais susietomis SPP. Pagal su įrenginiais susietą SPP OĮG ir MRTO gaunama *Google* pajamų dalis priklauso nuo to, kiek parduodama įrenginių, kurie atitinka įpareigojimą iš anksto nediegti konkuruojančių bendrosios paieškos paslaugų. Taigi pagal su įrenginiais susietas SPP OĮG arba MRTO sudaroma galimybė siūlyti tam tikrus to paties tipo įrenginius, kuriuose siūloma išimtinai *Google* bendrosios paieškos paslauga, ir kitus įrenginius, kuriuose taip pat siūlomos konkuruojančios bendrosios paieškos paslaugos. Komisija nenustatė, kad šios su įrenginiais susietos SPP būtų piktnaudžiavimas [24].

59. Nors, remiantis Komisijos ir Bendrojo Teismo išvadomis, nei su įrenginiais susietos SPP, nei portfeliu grindžiamos SPP, vertinamos atskirai, nebuvo piktnaudžiavimo atvejai, Bendrasis Teismas, vertindamas MPPS, į jas atsižvelgė [25]. Pasak Bendrojo Teismo, tai buvo pagrįsta, nes ginčijamame sprendime buvo teisingai atsižvelgta į su įrenginiais susietas SPP ir portfeliais grindžiamas SPP kaip į faktinių aplinkybių aspektus siekiant įvertinti kitų vieno tęstinio pažeidimo, taigi ir MPPS, aspektų sukeltą išstūmimo iš rinkos poveikį. Bendrasis Teismas konkrečiai pažymėjo, kad, nepaisant to, kaip portfeliu grindžiamos SPP kvalifikuojamos pagal konkurencijos teisę, dėl bendro savo veiksmų poveikio *Google*, kiek tai susiję su *Google Search*, turėjo galimybę vykdyti išimtinį išankstinį diegimą, kuris bent iki 2016 m. apėmė daugiau nei pusę EEE parduodamų įrenginių su OS *Android* [26].

60. Prieš pradėdama nagrinėti, ar šis požiūris yra pagrįstas, turiu pažymėti, jog pagal Teisingumo Teismo suformuotą jurisprudenciją išvada, kad veikla yra piktnaudžiavimas dominuojančia padėtimi, kaip tai suprantama pagal SESV 102 straipsnį, visuomet turi būti vertinama atsižvelgiant į visas su konkrečia byla susijusias faktines aplinkybes [27]. Kita vertus, konkurencijos

[21] Ginčijamo sprendimo 1195 ir paskesnės konstatuojamosios dalys ir skundžiamo sprendimo 637 punktas.

[22] Žr. ginčijamo sprendimo 1225–1271 konstatuojamąsias dalis ir skundžiamo sprendimo 700–711, 733 ir 734 punktus.

[23] Žr. skundžiamo sprendimo 679–698 ir 733–802 punktus.

[24] Žr. ginčijamo sprendimo 197 ir 1292 konstatuojamąsias dalis ir skundžiamo sprendimo 452, 632, 633 ir 1090 punktus.

[25] Žr. skundžiamo sprendimo 419–538 punktus, visų pirma 426, 428, 434, 443, 446–452, 457, 480, 481, 494, 495 ir 537 punktus.

[26] Skundžiamo sprendimo 451, 452, 1018 ir 1019 punktai su nuoroda į ginčijamo sprendimo 822 konstatuojamąją dalį ir 908 išnašą.

[27] 2022 m. gegužės 12 d. Sprendimas *Servizio Elettrico Nazionale ir kt.* (C-377/20, EU:C:2022:379, 72 punktas), 2023 m. sausio 19 d. Sprendimas *Unilever Italia Mkt. Operations* (C-680/20, EU:C:2023:33, 40, 44, 52 ir 62 punktai), 2023 m. gruodžio 21 d. Sprendimas *European Superleague Company* (C-333/21, EU:C:2023:1011, 130 punktas), 2024 m. rugsėjo 10 d. Sprendimas *Google ir Alphabet / Komisija (Google Shopping)* (C-48/22 P, EU:C:2024:726, 166 ir 168 punktai) ir 2024 m. spalio 24 d. Sprendimas *Komisija / Intel Corporation* (C-240/22 P, EU:C:2024:915, 179 ir 331 punktai).

institucija negali remtis poveikiu, kurį galėjo sukelti tam tikra praktika, jei būtų susiklosčiusios tam tikros konkrečios aplinkybės, kurių rinkoje nebuvo tuo metu, kai ši praktika buvo įgyvendinta [28].

61. Šiomis aplinkybėmis atsižvelgimas į faktinį elementą, kaip Teisingumo Teismas išaiškino, pavyzdžiui, Sprendime *AstraZeneca / Komisija*, nepriklauso nuo to, ar šis elementas reiškia elgesį, kuris pats savaime apibūdinamas kaip piktnaudžiavimas [29]. Be to, Teisingumo Teismas Sprendime *Sony Optiarc ir Sony Optiarc America / Komisija* išaiškino, kad, kai veiksmų kompleksas apibūdinamas kaip vienas tęstinis pažeidimas, iš to negalima daryti išvados, kad kiekviena iš šių veiksmų formų savaime ir atskirai būtinai turi būti kvalifikuojama kaip atskiras pažeidimas [30]. Sprendime *Google ir Alphabet / Komisija (Google Shopping)* Teisingumo Teismas nustatė, kad du veiksmai, kurie savaime ir analizuojami atskirai buvo teisėti, pripažinti piktnaudžiavimu, nes juos derinant buvo nukrypta nuo pranašumais grįstos konkurencijos ir jie turėjo (galimą) antikonkurencinį poveikį [31].

62. Šioje byloje Bendrasis Teismas padarė išvadą, jog į bendrą MPPS ir SPP poveikį reikia atsižvelgti dėl to, kad įvairi *Google* praktika viena kitą papildo. Su SPP susieto sutartinio įsipareigojimo diegti tik paieškos sistemą *Google Search*, skirtą bendrajai paieškai, rezultatas buvo tas, kad teorinė galimybė iš anksto įdiegti su *Google* programėlėmis konkuruojančią paslaugą, nors iš esmės ir leidžiama pagal MPPS, 2011–2016 m. bent pusėje EEE parduotų *Google Android* įrenginių faktiškai buvo panaikinta. Kitaip tariant, SPP garantavo *Google*, kad atitinkamuose įrenginiuose bus įdiegta tik jos pačios paieškos paslauga, o į tai reikia atsižvelgti vertinant MPPS antikonkurencinį poveikį (ypač klausimą, ar konkuruojančios paieškos paslaugos galėtų kompensuoti *Google* pranašumą dėl išankstinio diegimo kartu su jos pačios paslauga) [32].

63. Šiomis aplinkybėmis SPP buvo tik vienas iš elementų, į kuriuos Bendrasis Teismas atsižvelgė vertindamas, ar konkuruojančios paieškos paslaugos galėjo kompensuoti MPPS suteiktą *Google* pranašumą [33]. Taigi, priešingai, nei teigia *Google*, Bendrasis Teismas negali būti kaltinamas dėl to, kad neatsižvelgė į tai, jog SPP neapėmė visų įrenginių, kuriems taikomos MPPS, kai vertindamas pastarąsias atsižvelgė į pirmąsias.

64. Nepaisydamos to, *Google* ir *Gigaset* tvirtina, kad MPPS antikonkurencinis poveikis nėra nustatytas, nes pagal priešingos padėties scenarijų be šių susitarimų SPP būtų turėjusios tokį patį išstūmimo iš rinkos poveikį, dėl kurio nukentėtų konkuruojančios paieškos paslaugos.

65. Vis dėlto tiesiog neįmanoma ignoruoti MPPS ir atskirai analizuoti SPP poveikio. Taip yra todėl, kad atitinkami OĮG iš anksto įdiegė paieškos paslaugą *Google Search*, kuri buvo SPP objektas, į daugelį įrenginių [34] dėl MPPS, kad gautų prieigą prie *Play Store*, kuri jiems buvo būtina ir kuria *Google* užėmė dominuojančią padėtį.

66. Dėl šios MPPS ir SPP sąveikos kiti bendrosios paieškos paslaugų teikėjai neturėjo tokios pačios startinės pozicijos, kokią įgijo *Google*, sudarydama SPP. Taip nutiko todėl, kad *Google* paieškos paslauga *Google Search* jau nuo pat pradžių buvo iš anksto įdiegta daugelyje išmaniųjų mobiliųjų

[28] 2022 m. gegužės 12 d. Sprendimas *Servizio Elettrico Nazionale ir kt.* (C-377/20, EU:C:2022:379, 70 punktas) ir 2023 m. sausio 19 d. Sprendimas *Unilever Italia Mkt.Operations* (C-680/20, EU:C:2023:33, 43 punktas).

[29] 2012 m. gruodžio 6 d. sprendimas (C-457/10 P, EU:C:2012:770, 140 punktas).

[30] 2022 m. birželio 16 d. sprendimas (C-698/19 P, EU:C:2022:480, 64 ir 80 punktai).

[31] 2024 m. rugsėjo 10 d. sprendimas (C-48/22 P, EU:C:2024:726, 170–172 ir 240–247 punktai).

[32] Skundžiamo sprendimo 451 ir 452 punktai; taip pat žr. to sprendimo 495–537 punktus.

[33] Žr. šios išvados 112–124 punktus.

[34] Žr. skundžiamo sprendimo 336–338 ir 565 punktus.

įrenginių, o kiti paslaugų teikėjai pirmiausia turėjo pasistengti, kad jų paslauga būtų iš anksto įdiegiama kartu su *Google* paslauga. Kita vertus, dėl MPPS joks kitas paieškos paslaugų teikėjas negalėjo įgyti išimtinių teisių, susijusių su atitinkamais įrenginiais.

67. Priešingai, nei *Google* ir *Gigaset* teigė per posėdį, Teisingumo Teismo sprendime *Google ir Alphabet / Komisija (Google Shopping)* padarytos išvados dėl tokių tarpusavyje susijusių veiksmų bendro poveikio yra svarbios ir šiuo atveju, nepaisant tų dviejų bylų skirtumų. Tiesa, toje byloje Komisija neginčijo abiejų nagrinėjamų praktikų atskirai, tik jų derinį, o nagrinėjamoje byloje nustatė, kad ir MPPS, ir portfeliu grindžiamos SPP yra piktnaudžiavimas. Visgi tai nereiškia, kad šiuo atveju abiejų praktikų poveikis turi būti analizuojamas atskirai, nors iš esmės jos atsirado kartu.

68. Dirbtinis dviejų taip neatskiriamai susijusių praktikų padalijimas, siekiant išanalizuoti jų poveikį, nebūtų realus, be to, nebūtų atsižvelgta į bendrą abiejų dalių poveikį[35]. Kaip pažymėjo Bendrasis Teismas, šiuo klausimu reikia atskirti teorines konkurencijos prielaidas ir praktinę tikrovę[36]. Taip juo labiau reikia daryti todėl, kad, kaip Komisija paaiškino per posėdį, tokiose rinkose, kokios nagrinėjamos šioje byloje, kurioms būdingas dinamiškas tinklo poveikis, gali būti praktiškai neįmanoma išanalizuoti, kaip kiekvienas konteksto elementas pats savaime ir atskirai prisidėjo prie išstūmimo iš rinkos poveikio.

69. Iš to išplaukia, kad Bendrasis Teismas nepadarė teisės klaidos, kai nusprendė, kad, nepriklausomai nuo to, ar SPP galima laikyti piktnaudžiavimu, ar ne, į jas galima atsižvelgti analizuojant MPPS poveikį. Taigi apeliacinio skundo pirmojo pagrindo pirmą dalį reikia atmesti.

2) Skirtumas tarp numatytųjų nustatymų ir išankstinio diegimo (apeliacinio skundo pirmojo pagrindo trečia dalis)

70. Savo apeliacinio skundo pirmojo pagrindo trečioje dalyje *Google* tvirtina, kad Bendrasis Teismas neteisingai nustatė, jog įrodymai, susiję su numatytuoju nustatymu, buvo svarbūs analizuojant MPPS išankstinio diegimo sąlygas. Vis dėlto tik pastarosios (o ne visos MPPS, įskaitant numatytojo nustatymo taisykles[37]) ginčijamame sprendime buvo pripažintos piktnaudžiavimu. Taip Bendrasis Teismas patvirtino Komisijos atliktą MPPS analizę, nereikalaudamas, kad ji įrodytų priežastinį ryšį tarp išankstinio diegimo sąlygų ir jų tariamo išstūmimo iš rinkos poveikio.

71. Numatytasis nustatymas – tai numatytosios paslaugos nustatymas tam tikroje programėlėje. Išankstinis diegimas reiškia, kad programėlės iš anksto įkeliamos į įrenginius konfigūravimo etape prieš juos parduodant[38].

72. Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 320–418 punktuose įvertino *Google* argumentus, susijusius su išankstinio diegimo ir numatytojo nustatymo skirtumu. Šiuose punktuose jis nagrinėjo *Google* kritiką, kad Komisija ginčijamame sprendime nenustatė, jog dėl išankstinio diegimo sąlygų atsirado „siekis išlaikyti *status quo*“. Kaip nurodyta, pavyzdžiui, skundžiamo sprendimo 321 ir 331 punktuose, ši sąvoka reiškia, kad naudotojai linkę naudotis tuo, kas jau yra iš anksto įdiegta jų įrenginyje ir jiems siūloma.

[35] Žr. 2024 m. rugsėjo 10 d. Sprendimą *Google ir Alphabet / Komisija (Google Shopping)* (C-48/22 P, EU:C:2024:726, 240–247 punktai), taip pat mano išvadą byloje *Google ir Alphabet / Komisija* (C-48/22 P, EU:C:2024:14, 177–182 punktai).

[36] Skundžiamo sprendimo 428 punktas.

[37] Šiuo klausimu žr. skundžiamo sprendimo 332 ir 333 punktus.

[38] Žr. skundžiamo sprendimo 330 punktą.

73. Šiomis aplinkybėmis Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 327–335 punktuose pirmiausia konstatavo, kad *Google* nurodomas skirtumas tarp numatytojo nustatymo ir išankstinio diegimo neturi praktinės reikšmės. Juos atskirti nebuvo lengva, nes tiek *Google*, tiek kiti subjektai sąvoką „numatytasis nustatymas“ vartojo plačiąja prasme ir priešino numatytųjų nustatymų ir išankstinio diegimo sąvokas. Be to, nebuvo ginčijama, kad išankstinis programėlės įdiegimas savaime suteikia pranašumą prieš konkuruojančias programėles. Galiausiai į MPPS išankstinio diegimo sąlygas taip pat buvo įtrauktos nuostatos, susijusios su privilegijuotuoju išdėstymu arba numatytuoju nustatymu.

74. Šiomis aplinkybėmis Bendrasis Teismas padarė išvadą, jog *Google* kritikuojamais įrodymais galima remtis siekiant įrodyti bendrą tendenciją įšaldyti padėtį, neatsižvelgiant į tai, ar jie susiję su numatytuoju nustatymu, išankstiniu diegimu, ar su privilegijuotuoju išdėstymu. Taigi norint nustatyti „siekį išlaikyti *status quo*“, numatytojo nustatymo poveikio nebūtina iš karto tiksliai atskirti nuo išankstinio diegimo poveikio, kaip to nori *Google*.

75. Remdamasis šia prielaida, Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 340–394 punktuose įvertino įrodymus, kuriais ginčijamame sprendime rėmėsi pati *Google*, HP, *Nokia*, *Amazon* ir *Mozilla*, *Yandex* atliktą analizę, taip pat *Microsoft* ir *Verizon* susitarimą dėl išankstinio diegimo; 395–408 punktuose – tam tikrus ginčijamame sprendime atliktus palyginimus remiantis *FairSearch* tyrimu, *Microsoft* pateiktais duomenimis ir *NetMarketShare* duomenimis, taip pat *Google* pajamų iš *Android* ir *iOS* įrenginių palyginimą; 409–418 punktuose – tam tikrus klausimus, susijusius su *Chrome*, remiantis *Google* pajamų iš *Safari* ir *Chrome* palyginimu ir *Opera* tyrimu.

76. Skundžiamo sprendimo 418 punkte Bendrasis Teismas padarė išvadą, kad įvairūs *Google* argumentai, kuriais siekiama paneigti pranašumą, suteikiamą iš anksto įdiegus *Google Search* ir *Chrome* programėles *Google Android* įrenginiuose, neleidžia suabejoti Komisijos išvadomis, padarytomis remiantis įvairiais ginčijamame sprendime nurodytais aspektais šiuo klausimu.

77. Kritikuodama šias išvadas *Google* apeliaciniame skunde teigia, kad Bendrasis Teismas peržengė nagrinėjamo sprendimo išvadų ribas, kai skundžiamo sprendimo 349 punkte konstatavo, kad jame įvertinti argumentai yra pagrįsti atsižvelgiant į abi nagrinėjamas sąvokas. Vis dėlto, *Google* nuomone, skundžiamo sprendimo 329–334 punktuose nurodyti Bendrojo Teismo motyvai (pakartoti šios išvados 73 ir 74 punktuose), kad nereikia tiksliai atskirti šių dviejų sąvokų, nėra įtikinami. Atsižvelgiant į tai, šios išvados 75 punkte aprašytas Bendrojo Teismo vertinimas yra klaidingas.

78. *Google* argumentas iš dalies nepriimtinas, nes juo siekiama, kad Teisingumo Teismas iš naujo įvertintų faktines aplinkybes (i poskirsnis). Kita vertus, šis argumentas negali būti sėkmingas, nes prieštarauja pirma išdėstytiems principams, pagal kuriuos antikonkurencinis praktikos poveikis turi būti vertinamas atsižvelgiant į jos aplinkybes (ii poskirsnis).

i) Naujo faktinių aplinkybių vertinimo nepateikimas apeliaciniame skunde

79. Viena vertus, *Google* argumentai nepriimtini, nes *Google* iš tiesų siekia, kad Bendrajam Teismui pateikti įrodymai būtų įvertinti iš naujo. Vis dėlto šis teismas turi išimtinę kompetenciją vertinti įrodymus [39], išskyrus atvejus, kai jam pateikti įrodymai buvo iškraipyti. Toks iškraipymas turi būti pagrįstas apelianto ir akivaizdžiai matomas iš byloje esančių dokumentų, neatliekant faktų ir įrodymų vertinimo iš naujo [40].

80. Visgi šios išvados 77 punkte apibendrintoje kritikoje *Google* neteigia, kad Bendrasis Teismas iškraipė jos įvertintus įrodymus, ir toks iškraipymas nėra akivaizdus iš bylos medžiagos. Veikiau į faktų ir įrodymų vertinimo sritį patenka klausimai, ar faktai ir įrodymai, susiję su numatytuoju nustatymu, taip pat yra svarbūs išankstiniam įdiegimui ir ar skirtingi subjektai sumaišė šias sąvokas. Toks vertinimas skiriasi nuo iškraipymo peržiūros, kuria siekiama patikrinti, ar Bendrasis Teismas neteisingai įvertino įrodymus, akivaizdžiai prieštaraujančius jų formuluotėms [41]. Šiuo klausimu *Google* taip pat nenurodė jokio įrodinėjimo pareigos ir įrodymų rinkimo taisyklių pažeidimo, kuris būtų priskirtinas Teisingumo Teismo jurisdikcijai nagrinėjant apeliacinį skundą.

ii) Galimybės vertinti praktikos poveikį atsietai nuo jos aplinkybių nebuvimas

81. Kita vertus, *Google* argumentai susiję su klausimu, ar Komisija privalėjo vertinti MPPS išankstinio diegimo sąlygas atskirai nuo jų aplinkybių, visų pirma įsipareigojimų dėl numatytųjų nustatymų ir privilegijuotojo išdėstymo. Šis klausimas susijęs su Bendrojo Teismo atliktu šių faktinių aplinkybių teisiniu kvalifikavimu ir iš jų padarytomis teisinėmis išvadomis, dėl kurių Teisingumo Teismas turi jurisdikciją nagrinėti apeliacinį skundą [42].

82. Vis dėlto, kaip jau nurodyta šios išvados 60, 61, 67 ir 68 punktuose, nagrinėjant šio apeliacinio skundo pagrindo pirmą dalį, *Google* prielaida, kad siekiant nustatyti antikonkurencinį poveikį praktika turi būti analizuojama atskirai nuo jos aplinkybių, yra klaidinga. Kaip paaiškinta šiuose punktuose, veiksmų, kaip piktnaudžiavimo dominuojančia padėtimi, kaip tai suprantama pagal SESV 102 straipsnį, kvalifikavimas visada turi būti vertinamas atsižvelgiant į visas konkrečios bylos svarbias aplinkybes. Taigi tai, ar atsižvelgiama į faktinį elementą, nepriklauso nuo to, ar tai kyla iš praktikos, kuri pati savaime apibūdinama kaip piktnaudžiavimas. Tai ypač aktualu, kai skirtingi veiksmai, atitinkamai tiek piktnaudžiaujamieji, tiek teisėti, yra taip glaudžiai tarpusavyje susiję, kad jų poveikis pasireiškia kartu ir negali būti analizuojamas atskirai vienas nuo kito.

83. Atsižvelgdamas į tai, taip pat į Bendrojo Teismo atliktą savarankišką įrodymų vertinimą, kurio *Google* pagrįstai neginčijo, šis teismas pagrįstai nereikalavo, kad Komisija, vertindama įrodymus ir siekdama išanalizuoti, ar MPPS išankstinio diegimo sąlygomis buvo nustatytas „siekis išlaikyti *status quo*“, tiksliai atskirtų išankstinį diegimą ir numatytąjį nustatymą.

84. Iš to išplaukia, kad pirmojo pagrindo trečią dalį reikia atmesti.

[39] 2023 m. lapkričio 9 d. Sprendimas *Global Silicones Council ir kt. / ECHA* (C-559/21 P, EU:C:2023:842, 50 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

[40] 2013 m. gruodžio 19 d. Sprendimas *Siemens ir kt. / Komisija* (C-239/11 P, C-489/11 P ir C-498/11 P, EU:C:2013:866, 38–46 punktai ir juose nurodyta jurisprudencija).

[41] Žr. šiuo klausimu ten pat.

[42] Žr. 2010 m. rugsėjo 29 d. Nutartį *EREF / Komisija* (C-74/10 P ir C-75/10 P, EU:C:2010:557, 41 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

3) Tariamai konkurenciją skatinantis MPPS elementas ir reikalavimas atlikti priešingos padėties vertinimą (apeliacinio skundo pirmojo pagrindo ketvirta dalis)

85. Apeliacinio skundo pirmojo pagrindo ketvirtoje dalyje *Google* kritikuoja tai, kad Bendrasis Teismas neįpareigojo Komisijos atlikti priešingos padėties analizės, siekiant įvertinti, ar toks atvirosios licencijos modelis, kaip *Android*, kurio konkurenciją skatinantį elementą ji pripažino, būtų buvęs įmanomas be ginčijamų MPPS taisyklių.

86. *Google* teigia, jog per visą administracinį tyrimą ir Bendrajame Teisme ji paaiškino, kad MPPS išankstinio diegimo sąlygos buvo nepiniginis atlygis, kurį ji gavo iš OĮG mainais į nemokamą OS *Android*, *Play Store*, GMS komplekto ir kitų susijusių paslaugų teikimą. Šie nepiniginiai mainai suteikė daugiau platinimo galimybių konkurentams ir didesnę konkurenciją nei bet kokia reali alternatyvi licencijavimo tvarka.

87. *Google* kritikuoja tai, kad Komisija uždraudė šiuos nepiniginius mainus, kurie buvo įmanomi pagal MPPS išankstinio diegimo sąlygas, neišnagrinėjusi, ar dėl kokių nors realių alternatyvų konkurentai būtų turėję tokias pačias arba didesnes platinimo galimybes.

88. Pasak *Google*, pritardamas šiam požiūriui Bendrasis Teismas klaidingai įvertino klausimą, ar MPPS išankstinio diegimo sąlygos turėjo antikonkurencinį poveikį. Iš tiesų tam reikėtų išanalizuoti, kaip konkurencija būtų susiklosčiusi nesant nagrinėjamo elgesio. Šiuo atveju reikėjo ištirti, ar atvira nemokama licencijavimo sistema su visais jos privalumais būtų buvusi reali be nepiniginių mainų, numatytų MPPS išankstinio diegimo sąlygose.

89. Skundžiamo sprendimo 590–594 punktuose, kuriuos šiomis aplinkybėmis ginčija *Google*, Bendrasis Teismas išnagrinėjo *Google* priekaištą, kad Komisija neatsižvelgė į visas aplinkybes, reikšmingas vertinant tariamą nagrinėjamo elgesio poveikį.

90. *Google*, priešingai, neginčija skundžiamo sprendimo 599–619 punktų, kuriuose nagrinėjami jos argumentai, susiję su objektyviu MPPS pateisinimu.

91. Skundžiamo sprendimo 590–594 punktuose Bendrasis Teismas paaiškino, kad Komisija ginčijamame sprendime išnagrinėjo *Google* argumentus, tačiau juos atmetė, nes piktnaudžiavimu laikytas elgesys nebuvo susijęs nei su *Android* platformos kūrimu ir priežiūra, nei su tuo, kad ji yra atvira ir nemokama. Atvirkščiai, buvo nagrinėjamas tik vienas MPPS aspektas, kurio poveikis ribojo konkurenciją, t. y. išankstinio diegimo sąlygos. Šios sąlygos suteikė *Google* konkurencinį pranašumą dėl jomis nustatyto „siekio išlaikyti *status quo*“, kurio negalėjo kompensuoti konkurentai, ir apribojo konkurenciją iš esmės vartotojų nenaudai.

92. Priešingai, nei apeliaciniame skunde teigia *Google*, Bendrasis Teismas nepadarė klaidos, kai atsižvelgdamas į šias išvadas nepareikalavo, kad Komisija, atlikdama priešingos padėties analizę, išnagrinėtų, kaip konkurencija atitinkamose rinkose būtų galėjusi vystytis nesant nagrinėjamų sąlygų.

93. Tiesa, Komisija turi įrodyti priežastinį ryšį tarp nagrinėjamo piktnaudžiavimo ir jo antikonkurencinio poveikio. Vis dėlto šiomis aplinkybėmis Komisijai leidžiama remtis įvairiais įrodymais. Nereikalaujama sistemingai naudoti kokią nors vieną priemonę, ypač priešingos

padėties analizę, kad būtų įrodytas tokio priežastinio ryšio egzistavimas [43]. Tai ypač pasakytina, kai tokia analizė nėra būtina konkrečios bylos aplinkybėmis, kad būtų įmanoma nustatyti (ypač galimą) nagrinėjamo elgesio poveikį.

94. Norint nustatyti piktnaudžiavimą dominuojančia padėtimi, pakanka įrodyti, kad nagrinėjamas elgesys *gali* sukelti išstūmimo iš rinkos poveikį. Visgi nereikalaujama, kad būtų įrodytas jo faktinis poveikis. Taigi aplinkybė, kad tik dominuojanti įmonė, priešingai nei jos konkurentai, galėjo daryti diskriminacinę įtaką klientų ar naudotojų elgesiui šių konkurentų nenaudai, gali būti pakankama konstatuoti, kad nagrinėjamas elgesys galėjo pakenkti veiksmingai ir neiškraipytai konkurencijai [44].

95. Kaip nurodyta šios išvados 91 punkte, Bendrasis Teismas nustatė, kad MPPS išankstinio diegimo sąlygos suteikė *Google* konkurencinį pranašumą, kuris atsirado dėl „siekio išlaikyti *status quo*“, kylančio iš šių sąlygų, ir kurio konkurentai negalėjo kompensuoti.

96. Taigi atsižvelgdamas į šios išvados 99 ir paskesniuose punktuose pateiktą apeliacinio skundo pirmojo pagrindo antros dalies, taip pat apeliacinio skundo antrojo pagrindo nagrinėjimą Bendrasis Teismas nustatė, kad naudotojų sprendimui naudoti *Google Search* ir *Chrome*, o ne konkuruojančias programėles, diskriminacinį poveikį darė „siekis išlaikyti *status quo*“, kurio konkurentai negalėjo kompensuoti. Tokiomis aplinkybėmis Komisija pagrįstai nereikalavo atlikti papildomos priešingos padėties analizės.

97. Be to, priešingai, nei teigia *Google*, atliekant tokią analizę negalima reikalauti, kad Komisija svarstytų, kaip dominuojanti įmonė būtų elgusis, jei nebūtų ėmusis nagrinėjamų piktnaudžiavimo veiksmų. Nors priešingos padėties scenarijus yra hipotetinis, jis vis dėlto turi būti realus ir patikimas [45]. Viena vertus, tokioje byloje, kaip ši, atitinkamų rinkų veikimą apibūdina tokie kintamieji, kaip inovacijos, prieiga prie duomenų, daugiašališkumas, naudotojų elgsena ir tinklo poveikis [46]. Kita vertus, šiam veikimui ir ypač naudotojų elgsenai *Google* strategijos jau padarė esminę įtaką. Taigi neatrodo, kad būtų buvę įmanoma nustatyti realias ar tikėtinas galimybes, kurias *Google* būtų galėjusi pasirinkti vietoj MPPS, ir kaip šios galimybės būtų paveikusios atitinkamas rinkas.

98. Iš to matyti, kad reikia atmesti ir pirmojo pagrindo ketvirtą dalį.

b) MPPS galimybės išstumti iš rinkos lygiaverčius konkurentus (apeliacinio skundo pirmojo pagrindo antra dalis ir apeliacinio skundo antrasis pagrindas)

99. Dėl apeliacinio skundo pirmojo pagrindo antros dalies *Google* teigia, kad Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą, kai patvirtino Komisijos vertinimą, jog išvados, kad naudotojai dažnai nesisiunčia konkuruojančių paieškos ir naršyklės programėlių, pakanka, kad būtų galima konstatuoti antikonkurencinį MPPS išankstinio diegimo sąlygų poveikį. Vis dėlto ir Komisija, ir Bendrasis Teismas pripažino, kad nebuvo jokių techninių ar finansinių suvaržymų, trukdančių naudotojams atsisiųsti konkuruojančias paslaugas. Taigi jie turėjo išnagrinėti, ar naudotojų

[43] Šiuo klausimu žr. 2024 m. rugsėjo 10 d. Sprendimą *Google ir Alphabet / Komisija (Google Shopping)* (C-48/22 P, EU:C:2024:726, 223–229 punktai).

[44] Šiuo klausimu žr. 2022 m. gegužės 12 d. Sprendimą *Servizio Elettrico Nazionale ir kt.* (C-377/20, EU:C:2022:379, 98–102 punktai).

[45] Šiuo klausimu žr. 2024 m. birželio 27 d. Sprendimą *Komisija / Servier ir kt.* (C-176/19 P, EU:C:2024:549, 353 punktas).

[46] Šiuo klausimu žr. skundžiamo sprendimo 115 ir 116 punktus.

sprendimą dažniau nesisiųsti konkuruojančių programėlių lėmė jų pageidavimai ir geresnė *Google* programėlių kokybė, o ne „siekis išlaikyti *status quo*“, tariamai atsiradęs dėl išankstinio įdiegimo.

100. Apeliacinio skundo antrajame pagrinde *Google* teigia, kad Bendrasis Teismas nepagrįstai patvirtino ginčijamą sprendimą, nes nenustatė, kad MPPS gali užkirsti kelią tokiems pat produktyviems konkurentams.

101. Kadangi šiose dviejose apeliacinio skundo dalyse *Google* pateikti argumentai iš dalies sutampa, juos aptarsiu kartu.

102. Pirmiausia reikia patikrinti, ar, atsižvelgiant į šios bylos aplinkybes, Bendrasis Teismas privalėjo įpareigoti Komisiją atskleisti ne tik MPPS galimybę riboti konkurenciją, bet ir konkretų jų pajėgumą išstumti iš rinkos tokius pat produktyvius konkurentus kaip *Google*. Šiomis aplinkybėmis pirmiausia įvertinsiu *Google* argumentą, kuriuo Bendrajam Teismui priekaištaujama, kad jis neišnagrinėjo, ar naudotojų sprendimą dažniau nesisiųsti konkuruojančių paieškos ir naršyklės programėlių lėmė jų pačių pageidavimai, o ne MPPS išankstinio diegimo sąlygos (1 skirsnis). Toliau nagrinėsiu konkrečius *Google* argumentus, pateiktus dėl apeliacinio skundo antrojo pagrindo, susijusio su programėlės *Google Search* ir *Play Store* susiejimu (2 skirsnis) ir *Chrome* susiejimu su programėlėmis *Play Store* ir *Google Search* (3 skirsnis).

1) MPPS poveikio „tokiems pat produktyviems konkurentams“ ir naudotojų elgesio priežasčių vertinimas

103. Komisijos nuomone, *Google* argumentai negali būti pagrįsti, nes grindžiami prielaida, kad norint nustatyti konkurencijos ribojimą visais atvejais reikia išanalizuoti (hipotetinių ar faktinių) konkurentų produktyvumą. Tokiais susiejimo atvejais, kaip nagrinėjami šioje byloje, kurie nepatenka į pranašumais grįstos konkurencijos sritį, reikia vertinti ne tai, ar jie gali sukelti išstūmimo iš rinkos poveikį tokiems pat produktyviems konkurentams, o tik tai, ar jie gali riboti konkurenciją.

104. Visuotinai žinoma, kad SESV 102 straipsniu nesiekiama apsaugoti mažiau produktyvių konkurentų[47]. Ar tai *a contrario* reiškia, kad tokioje byloje, kaip ši, norint nustatyti piktnaudžiavimo dominuojančia padėtimi faktą, visada reikia patikrinti, ar nagrinėjama praktika gali sukelti išstūmimo iš rinkos poveikį tokiems pat produktyviems konkurentams? O jei taip, kaip reikėtų atlikti tokį vertinimą?

105. Siekiant rasti atsakymą į šiuos klausimus, pirmiausia naudinga priminti išeities tašką jurisprudencijoje dėl susiejimo (i poskirsnis). Antra, reikia priminti Bendrojo Teismo atsakymus į *Google* kritiką, kad Komisija nenustatė, jog MPPS išankstinio diegimo sąlygos apribojo konkurenciją (ii poskirsnis). Galiausiai atsižvelgiant į tai reikia įvertinti *Google* kritiką dėl Bendrojo Teismo procedūros (iii poskirsnis).

[47] Žr., pavyzdžiui, 2024 m. spalio 24 d. Sprendimą *Komisija / Intel Corporation* (C-240/22 P, EU:C:2024:915, 26 punktas).

i) Išeities taškas jurisprudencijoje dėl susiejimo

106. Jurisprudencija dėl dominuojančios įmonės vykdomo susiejimo atvejų iš esmės yra tokia, kad jie turi būti kvalifikuojami kaip piktnaudžiavimas [48]. Praktika, pagal kurią susiejančiojo produkto, kilusio iš dominuojančios rinkos, įsigijimas priklauso nuo susietojo produkto, kilusio iš kaimyninės, pradinės ar galutinės grandies rinkos, įsigijimo, iš tiesų nepatenka į pranašumais grįstos konkurencijos taikymo sritį. Taip yra todėl, kad klientai paprastai pasirenka susietąjį produktą ne dėl jam būdingos vertės ar laisvo pasirinkimo, o perka jį tik tam, kad gautų jiems svarbų siejantįjį produktą. Iš tiesų, šių klientų požiūriu, atsižvelgiant į paslaugų teikėjo dominuojančią padėtį ir jau susilpnėjusią konkurenciją atitinkamoje rinkoje, dažnai nėra priimtinų alternatyvių produktų. Tai rodo, kad toks įmonės, užimančios dominuojančią padėtį siejančiojo produkto rinkoje, elgesys iškreipia konkurenciją susietojo produkto rinkoje. Kad ir kokie veiksmingi būtų dominuojančios įmonės (esami ar potencialūs) konkurentai pastarojoje rinkoje, jie vargu ar gali kompensuoti sverto poveikį, atsirandantį dėl siejančiojo produkto iš kitos rinkos susiejimo. Todėl tokiu atveju galima daryti prielaidą, kad nagrinėjamas elgesys turi bent jau potencialiai antikonkurencinį poveikį [49].

107. Vis dėlto (galutiniu) Sprendimu *Microsoft / Komisija* Bendrasis Teismas byloje, panašioje į nagrinėjamąją, nurodė, jog Komisija, atsižvelgdama į konkrečias šios bylos aplinkybes, teisingai nusprendė neapsiriboti konstatavimu, kad nagrinėjamas elgesys buvo susiejimo atvejis, ir toliau nagrinėti, ar jis galėjo riboti konkurenciją. Iš tiesų, nors *Microsoft* savo OS *Windows* įsigijimą susiejo su tuo pačiu metu įsigyjama integruota programa *Media Player*, naudotojai teoriškai galėjo įsigyti trečiųjų šalių medijos leistuves, jas parsisiųsdami vėliau. Visgi Bendrasis Teismas patvirtino Komisijos išvadą, kad, ypač dėl naudotojų inertiškumo, tai tebuvo iš esmės teorinė galimybė ir kad konkuruojančios medijos leistuvės, nepriklausomai nuo kokybės, negalėjo atsverti konkurencinio pranašumo, kurį *Microsoft* įgijo dėl išankstinio diegimo [50].

108. Šioje byloje Komisija laikosi tokio požiūrio.

ii) Bendrojo Teismo išvados dėl MPPS išstūmimo iš rinkos poveikio

109. Kaip Bendrasis Teismas pažymėjo skundžiamo sprendimo 292 punkte, nagrinėjamoje byloje šalys nesiginčijo dėl to, kad naudotojai, remdamiesi MPPS, galėjo gauti bendrųjų paieškos ir naršyklės programėlių, konkuruojančių su susietosiomis programėlėmis. Iš tiesų jos visos pripažino, kad teoriškai tokia galimybė egzistuoja, o MPPS taisyklės jos nedraudžia. Šalys veikiau ginčijosi dėl paskatų, kodėl naudotojai turėtų tai daryti.

110. Tokiomis aplinkybėmis Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 295 punkte pažymėjo, kad Komisija teisingai teigia, jog prieš darant išvadą, kad nagrinėjamas susiejimas buvo žalingas konkurencijai, reikia ištirti nagrinėjamų susiejimo atvejų poveikį.

[48] Žr. 1996 m. lapkričio 14 d. Sprendimą *Tetra Pak / Komisija* (C-333/94 P, EU:C:1996:436, 37 punktas), 1991 m. gruodžio 12 d. Sprendimą *Hilti / Komisija* (T-30/89, EU:T:1991:70, 100 ir 101 punktai) ir 1994 m. spalio 6 d. Sprendimą *Tetra Pak / Komisija* (T-83/91, EU:T:1994:246, 136 ir 137 punktai).

[49] Šiuo klausimu žr. 2022 m. gegužės 12 d. Sprendimą *Servizio Elettrico Nazionale ir kt.* (C-377/20, EU:C:2022:379, 78, 91 ir paskesni punktai).

[50] 2007 m. rugsėjo 17 d. sprendimas (T-201/04, EU:T:2007:289, 857, 867–869, 977 ir 1034–1058 punktai).

111. Kaip Bendrasis Teismas priminė skundžiamo sprendimo 304–312 punktuose, Komisija padarė išvadą, kad konkuruojančios paieškos ir naršyklės programėlės negalėjo kompensuoti pranašumo, kurį *Google* įgijo susiejusi *Google Search* su *Play Store* ir *Chrome* bei *Play Store* su *Google Search*.

112. Skundžiamo sprendimo 317–596 punktuose Bendrasis Teismas, vertindamas antrąjį pagrindą, atmetė *Google* argumentą, kad Komisija neįrodė, jog MPPS išankstinio diegimo sąlygos ribojo konkurenciją. Bendrasis Teismas išnagrinėjo *Google* kritiką, susijusią su penkiais punktais, t. y. išankstinio diegimo nulemto „siekio išlaikyti *status quo*“ atsiradimu (320–418 punktai), OĮG galimybe iš anksto įdiegti ir pagal numatytąjį nustatymą nustatyti konkuruojančias bendrosios paieškos paslaugas (419–538 punktai), kitų konkurentų priemonėmis, kuriomis jie pasiekia naudotojus (539–567 punktai), priežastiniu ryšiu tarp *Google* naudojimo dalies ir išankstinio diegimo (568–584 punktai) ir galiausiai visų aplinkybių svarstymu (585–596 punktai).

113. Šiomis aplinkybėmis Bendrasis Teismas kelis kartus nagrinėjo argumentus, kuriuose kaip naudotojų elgesio ir *Google* užimamos rinkos dalies priežastis nurodoma tariamai aukštesnė *Google* paslaugų kokybė. Atsižvelgiant į šiuos Bendrojo Teismo argumentus, aišku, kodėl, jo nuomone, nereikėjo papildomai nagrinėti MPPS poveikio, ypač vertinant galimą išstūmimo iš rinkos poveikį tokiems pat produktyviems *Google* konkurentams. Tolesnio nagrinėjimo tikslais naudinga trumpai priminti atitinkamas skundžiamo sprendimo išvadas.

– *Išankstinio diegimo nulemtas „siekio išlaikyti „status quo“ atsiradimas*

114. Skundžiamo sprendimo 331 punkte Bendrasis Teismas pažymėjo, kad *Google* pripažino, jog iš anksto įdiegta programėlė pati savaime suteikia pranašumą prieš konkuruojančias programėles, nes jau yra įrenginyje, kai jis pirmą kartą naudojamas, ir prieš naudojant jos nereikia įdiegti. Tai padidina tikimybę, kad naudotojai išbandys iš anksto įdiegtas programėles.

115. Skundžiamo sprendimo 418 punkte Bendrasis Teismas padarė išvadą, kad įvairūs *Google* argumentai, kuriais siekiama paneigti pranašumą, suteikiamą iš anksto *Google Search* ir *Chrome* įdiegus į *Google Android* įrenginius, neleidžia suabejoti Komisijos išvadomis dėl „siekio išlaikyti *status quo*“ atsiradimo, padarytomis remiantis įvairiais ginčijamame sprendime nurodytais aspektais šiuo klausimu.

– *Galimybė OĮG iš anksto įdiegti konkuruojančias paieškos paslaugas ir nustatyti jas kaip numatytąsias*

116. Skundžiamo sprendimo 426–428 punktuose Bendrasis Teismas dėl galimybės iš anksto įdiegti kitas paieškos programėles nurodė, kad, atsižvelgiant į bendrą MPPS ir SPP poveikį, taip pat į *Google Search* ir *Chrome* (kurioje *Search* turėjo būti nustatyta kaip numatytoji paieškos programėlė[51]) rinkos dalis ir jų raidą, diskusija dėl konkurentų galimybių kompensuoti MPPS išankstinio diegimo sąlygų suteiktą konkurencinį pranašumą iš esmės liko teorinė. Praktiškai konkuruojantys programėlių kūrėjai negalėjo, pasitelkdami išankstinio diegimo sutartis, kompensuoti konkurencinio pranašumo, kurį *Google* užsitikrino iš anksto įdiegdama *Google Search* ir *Chrome* beveik visuose EEE parduodamuose *Google Android* įrenginiuose, sudarydama sutartis dėl išankstinio diegimo.

[51] Skundžiamo sprendimo 336 ir 493 punktai.

117. Išnagrinėjęs *Google* skundus šiomis aplinkybėmis Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 537 punkte pažymėjo, kad Komisija galėjo padaryti išvadą, jog konkuruojančių bendrosios paieškos paslaugų teikėjai galėjo laisvai teikti OĮG ir MRTO tokią pačią išankstinę diegimo galimybę, kokia teikiama *Google Search* programėlei ir *Chrome* EEE parduodamuose *Google Android* įrenginiuose. Visgi to neįvyko didžiąją pažeidimo laikotarpio dalį ir bent jau iš dalies galima paaiškinti, kodėl toks išankstinis diegimas nebuvo atliktas, nes MPPS, SPP ir neskaidymo susitarimų poveikis buvo bendras.

118. Šiomis aplinkybėmis Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 514 punkte (nuoroda į 294 punktą ir 483 punkto ketvirtą įtrauką) atmetė *Google* teiginį, jog Komisijos išvada, kad OĮG nebūtų suinteresuoti iš anksto įdiegti konkuruojančias programėles, nes didžioji dalis paieškos naudojimo atitektų *Google*, reiškia, kad šios programėlės yra ne tokios patrauklios. Pasak Bendrojo Teismo, ginčijamame sprendime buvo išdėstytos priežastys, dėl kurių tokia prielaida nagrinėjamu atveju negalėjo būti daroma, atsižvelgiant į įvairių *Google* konkurentų pasiūlytų techninių sprendimų svarbą naudotojams ar inovacijoms (ypač specializuotos paieškos paslaugos tam tikra kalba ar skirtos konkrečiai naudotojų grupei).

– *Naudotojų pasiekimo būdai, išskyrus išankstinį diegimą*

119. Bendrojo Teismo išvada dėl galimybės pasiekti naudotojus visų pirma parsisiunčiant konkuruojančias programėles ir per naršyklę naudojantis konkuruojančiomis paieškos paslaugomis, taip pat dėl kritikos, kad Komisija supainiojo konkurencinį pranašumą ir antikonkurencinį išstūmimą iš rinkos, pateikiama skundžiamo sprendimo 567 punkte. Iš to, kas išdėstyta, matyti, jog Komisija pagrįstai laikosi nuomonės, kad net jei naudotojai galėjo laisvai atsisiųsti su *Google Search* ir *Chrome* konkuruojančias programėles arba pakeisti numatytuosius nustatymus, arba net jei mobiliojo interneto naršyklių kūrėjai galėjo siūlyti savo programėles OĮG, didžiąją pažeidimo laikotarpio dalį tai nebuvo pakankamai įmanoma dėl MPPS išankstinio diegimo sąlygų.

– *Ryšys tarp naudojimo dalies ir išankstinio diegimo*

120. Nustatydamas ryšį tarp naudojimo dalių ir išankstinio diegimo, skundžiamo sprendimo 575 punkte Bendrasis Teismas konstatavo, kad tokiu atveju, kaip šis, Komisija neprivalėjo tiksliai nustatyti, ar šias *Google* naudojimo dalis galima paaiškinti ne tik išankstiniu diegimu, kaip ji mano, bet ir (arba veikiau) *Google* nurodyta geresne kokybe. Išties šioje byloje išankstinis diegimas nėra ginčijamas, taigi visuose *Google Android* įrenginiuose buvo įdiegta *Google Search* programėlė ir *Chrome*, o apie kokybės įtaką tam, kad nebuvo iš anksto įdiegiama arba atsisiunčiama konkuruojanti programėlė, kalba tik *Google*, tačiau šiuo tikslu pateiktų įrodymų nepakanka arba jie nėra itin svarbūs.

121. Be to, kaip Bendrasis Teismas išaiškino skundžiamo sprendimo 577 ir 578 punktuose, net ir darant prielaidą, kad *Google Search* ir *Chrome* yra kokybiškai pranašesnės už konkurentų siūlomas paslaugas, tai neturėtų lemiamos reikšmės, nes neteigiama, kad įvairios konkurentų siūlomos paslaugos techniškai negali patenkinti vartotojų poreikių. Taip pat, kaip matyti iš bylos medžiagos, vartotojų poreikius nebūtinai tenkino kokybiškai geriausias sprendimas. Net darant prielaidą, kad *Google* galėtų teigti, kad jos paslaugos yra toks sprendimas, svarbūs buvo ir kiti nei techninė kokybė kintamieji, pavyzdžiui, privatumo apsauga arba atsižvelgimas į konkrečias paieškos užklausų lingvistines ypatybes.

122. Galiausiai skundžiamo sprendimo 582 punkte Bendrasis Teismas padarė išvadą, kad, atsižvelgiant į *Google* programėlės *Play Store* ir jos konkurentų programėlių įvertinimus, kuriais rėmėsi Komisija, įvairių konkuruojančių paslaugų kokybės vertinimas išliko panašus. Vadinasi, Bendrojo Teismo teigimu, į tai būtų galima atsižvelgti konstatuojant, kad atitinkama įvairių konkuruojančių paieškos ir naršymo paslaugų kokybė nėra lemiamas jų naudojimo kriterijus, nes visos jos siūlo paslaugą, kuri gali patenkinti paklausą.

123. Taigi skundžiamo sprendimo 583 punkte Bendrasis Teismas nusprendė, jog iš to, kas išdėstyta, matyti, kad atsižvelgiant į tendenciją įšaldyti padėtį, susijusią su MPPS išankstinio diegimo sąlygomis, ir į tai, kad nėra įrodytas konkretus *Google* nurodomo kokybinio pranašumo poveikis jos bendrosios paieškos ir naršymo programėlėms, Komisija pagrįstai nusprendė, kad *Google* naudojimo dalys patvirtino „siekį išlaikyti *status quo*“, susijusį su išankstiniu diegimu.

– *Atsižvelgimas į aplinkybes*

124. Galiausiai Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 596 punkte padarė išvadą, kad *Google* neįrodė, jog Komisija, vertindama nagrinėjamą elgesį, neatsižvelgė į visas svarbias aplinkybes.

iii) Vertinimas

125. Priešingai, nei teigia *Google*, atsižvelgdama į šias išvadas, kurių *Google* pagrįstai neginčija, Komisija neprivalėjo papildomai nagrinėti ne tik to, ar ginčijamos išankstinio diegimo sąlygos galėjo riboti konkurenciją, bet ir to, ar jos galėjo sukelti išstūmimo iš rinkos poveikį, ypač tokiems pat produktyviems konkurentams kaip *Google*.

126. Atsižvelgiant į klausimą, ar šios išvados 106 punkte aprašytiems susiejimo atvejams apskritai reikia įrodyti (galimo) antikonkurencinio poveikio buvimą, siekiant įrodyti išstūmimo iš rinkos praktikos piktnaudžiaujamąjį pobūdį, iš esmės būtina, pirma, kad ši praktika būtų grindžiama priemonių, kurios nepatenka į pranašumais grindžiamos konkurencijos sritį, naudojimu ir, antra, kad ji galėtų sukelti išstūmimo iš rinkos poveikį [52].

127. Nors abu šie aspektai yra sąlygos, kurios patenka į piktnaudžiavimo praktikos vertinimo sritį [53], tam tikromis aplinkybėmis to, kad dominuojančią padėtį užimanti įmonė naudojasi kitais ištekliais nei tie, kurie reguliuoja pranašumais grindžiamą konkurenciją, gali pakakti, kad būtų nustatytas piktnaudžiavimo faktas [54].

128. Hipotetinio [55], tokio pat produktyvaus, bet nedominuojančio konkurento galėjimo pakartoti nagrinėjamą elgesį analizė buvo atliekama tais atvejais, kai tokia analizė atrodė prasminga, siekiant ištirti, ar toks elgesys turi būti laikomas pagrįstu priemonių, kurios patenka į įprastos

[52] 2022 m. gegužės 12 d. Sprendimas *Servizio Elettrico Nazionale ir kt.* (C-377/20, EU:C:2022:379, 61 punktas) ir generalinio advokato A. Rantos išvada byloje *Servizio Elettrico Nazionale ir kt.* (C-377/20, EU:C:2021:998, 42–46 punktai).

[53] Generalinio advokato A. Rantos išvada byloje *Servizio Elettrico Nazionale ir kt.* (C-377/20, EU:C:2021:998, 47–50 punktai).

[54] 2022 m. gegužės 12 d. Sprendimas *Servizio Elettrico Nazionale ir kt.* (C-377/20, EU:C:2022:379, 78 punktas) ir 2023 m. sausio 19 d. Sprendimas *Unilever Italia Mkt. Operations* (C-680/20, EU:C:2023:33, 39–57 punktai). Taip pat žr. 2023 m. sausio 12 d. Sprendimą *Lietuvos geležinkeliai / Komisija* (C-42/21 P, EU:C:2023:12, 91 punktas) ir 2023 m. gruodžio 21 d. Sprendimą *European Superleague Company* (C-333/21, EU:C:2023:1011, 134–138, 147, 148 ir 152 punktai). Be to, žr. (vėliau Teisingumo Teismo panaikintą) 2014 m. birželio 12 d. Sprendimą *Intel / Komisija* (T-286/09, EU:T:2014:547, 198–210 punktai); šis klausimas dabar vėl keliamas nagrinėjamoje byloje T-1129/23.

[55] Ši analizė susijusi su hipotetiniais tokiais pat produktyviais konkurentais, o ne su faktiniais dominuojančios įmonės konkurentais; žr. 2022 m. gegužės 12 d. Sprendimą *Servizio Elettrico Nazionale ir kt.* (C-377/20, EU:C:2022:379, 78, 79, 82, 91 ir 101 punktai), 2023 m. sausio 19 d. Sprendimą *Unilever Italia Mkt. Operations* (C-680/20, EU:C:2023:33, 56 ir 59 punktai) ir 2024 m. spalio 24 d. Sprendimą *Komisija / Intel Corporation* (C-240/22 P, EU:C:2024:915, 311 ir 343 punktai).

konkurencijos sritį, naudojimu ir (arba) ar jis gali sukelti antikonkurencinį poveikį [56]. Ši analizė, iš pradžių parengta kaip TPPK kriterijus su kainomis susijusiai praktikai vertinti [57], Teisingumo Teismo nuomone, gali būti svarbi tiek su kainomis susijusiems, tiek nesusijusiems veiksmams, priklausomai nuo konkrečių aplinkybių [58].

129. Pagal jurisprudenciją, kai įmonė per administracinę procedūrą konkurencijos institucijai pateikia patvirtinančių įrodymų, ši institucija privalo juos įvertinti ir, priklausomai nuo aplinkybių, nurodyti priežastis, dėl kurių jų nelaiko tinkamais [59]. Taip pat, kai Komisija remiasi TPPK kriterijumi, Bendrasis Teismas turi įvertinti su tuo susijusius įmonės pateiktus argumentus [60]. Vis dėlto nagrinėjamu atveju neatrodo, kad *Google* per administracinę procedūrą būtų pateikusi tokių įrodymų, susijusių su MPPS, ir kad Komisija būtų netinkamai įvertinusi šiuos įrodymus, taip pat, kad Komisija pati būtų rėmusis TPPK kriterijumi, į kurį Bendrasis Teismas tinkamai neatsižvelgė.

130. Be to, jurisprudencijoje jau pripažinta, kad veiksmų analizė atsižvelgiant į jų poveikį tokių pat produktyvių konkurentų atžvilgiu yra tik vienas iš kelių metodų, kuriais galima įvertinti, ar veiksmai gali sukelti išstūmimo iš rinkos poveikį. Todėl konkurencijos institucijos negali būti teisiškai įpareigotos kiekvienu atveju taikyti šį metodą [61].

131. Dar daugiau – iš jurisprudencijos matyti, kad gali būti atvejų, kai analizuojant, ar veiksmai yra antikonkurenciniai, tiesiog nėra prasmės remtis klausimu, ar hipotetinis konkurentas galėtų pakartoti šį elgesį. Tai ypač pasakytina apie atvejus, kai tokia analizė nėra tinkama todėl, kad dėl rinkos struktūros praktiškai neįmanomas tokio pat produktyvaus konkurento patekimas į rinką ar nuolatinis buvimas joje arba tokio konkurento nagrinėjamo elgesio pakartojimas.

132. Kitaip tariant, jei negali būti hipotetinio konkurento, kuris būtų toks pat produktyvus kaip dominuojanti įmonė, arba jei konkurentas negalėtų konkuruoti nuo pat pradžių, kad ir koks produktyvus būtų, tuomet iš tiesų nėra prasmės dominuojančios įmonės elgesio žalingumą analizuoti atsižvelgiant į jos (hipotetinių) konkurentų produktyvumą. Tokia situacija gali susiklostyti, pavyzdžiui, rinkoje, kurioje dominuojanti įmonė užima labai didelę rinkos dalį, turi didelių struktūrinių pranašumų arba kurioje yra didelių kliūčių patekti į rinką [62].

[56] Šiuo klausimu žr. 2022 m. gegužės 12 d. Sprendimą *Servizio Elettrico Nazionale ir kt.* (C-377/20, EU:C:2022:379, 82 punktas) ir 2024 m. spalio 24 d. Sprendimą *Komisija / Intel Corporation* (C-240/22 P, EU:C:2024:915, 181 punktas).

[57] Žr. 2011 m. vasario 17 d. Sprendimą *TeliaSonera Sverige* (C-52/09, EU:C:2011:83, 40–43 punktai), 2012 m. kovo 27 d. Sprendimą *Post Danmark* (C-209/10, EU:C:2012:172, 38 punktas), 2015 m. spalio 6 d. Sprendimą *Post Danmark* (C-23/14, EU:C:2015:651, 57 ir paskesni punktai), 2023 m. sausio 19 d. Sprendimą *Unilever Italia Mkt. Operations* (C-680/20, EU:C:2023:33, 56 ir 57 punktai) ir 2024 m. spalio 24 d. Sprendimą *Komisija / Intel Corporation* (C-240/22 P, EU:C:2024:915, 181 punktas). Taip pat žr. generalinio advokato A. Rantos išvadą byloje *Servizio Elettrico Nazionale ir kt.* (C-377/20, EU:C:2021:998, 70 punktas).

[58] Žr. 2022 m. gegužės 12 d. Sprendimą *Servizio Elettrico Nazionale ir kt.* (C-377/20, EU:C:2022:379, 79–83 punktai) ir 2023 m. sausio 19 d. Sprendimą *Unilever Italia Mkt. Operations* (C-680/20, EU:C:2023:33, 59 punktas); taip pat žr. generalinio advokato A. Rantos išvadą byloje *Servizio Elettrico Nazionale ir kt.* (C-377/20, EU:C:2021:998, 68–71 punktai). Visgi žr. ir mano išvadą byloje *Google ir Alphabet / Komisija* (C-48/22 P, EU:C:2024:14, 192 punktas ir paskesni punktai).

[59] 2017 m. rugsėjo 6 d. Sprendimas *Intel / Komisija* (C-413/14 P, EU:C:2017:632, 138 ir 139 punktai) ir 2023 m. sausio 19 d. Sprendimas *Unilever Italia Mkt. Operations* (C-680/20, EU:C:2023:33, 52–62 punktai).

[60] Šiuo klausimu žr. 2017 m. rugsėjo 6 d. Sprendimą *Intel / Komisija* (C-413/14 P, EU:C:2017:632, 141–144 punktai) ir 2024 m. rugsėjo 10 d. Sprendimą *Google ir Alphabet / Komisija(Google Shopping)* (C-48/22 P, EU:C:2024:726, 265 punktas).

[61] Žr. 2015 m. spalio 6 d. Sprendimą *Post Danmark* (C-23/14, EU:C:2015:651, 57 ir 58 punktai), 2022 m. gegužės 12 d. Sprendimą *Servizio Elettrico Nazionale ir kt.* (C-377/20, EU:C:2022:379, 81 punktas), 2023 m. sausio 19 d. Sprendimą *Unilever Italia Mkt. Operations* (C-680/20, EU:C:2023:33, 57 ir 58 punktai) ir 2024 m. rugsėjo 10 d. Sprendimą *Google ir Alphabet / Komisija (Google Shopping)* (C-48/22 P, EU:C:2024:726, 264 punktas).

[62] Žr. 2015 m. spalio 6 d. Sprendimą *Post Danmark* (C-23/14, EU:C:2015:651, 57–61 punktai), 2022 m. gegužės 12 d. Sprendimą *Servizio Elettrico Nazionale ir kt.* (C-377/20, EU:C:2022:379, 82 punktas), 2023 m. sausio 19 d. Sprendimą *Unilever Italia Mkt. Operations* (C-680/20, EU:C:2023:33, 57 punktas) ir 2024 m. rugsėjo 10 d. Sprendimą *Google ir Alphabet / Komisija (Google Shopping)* (C-48/22 P, EU:C:2024:726, 266–269 punktai). Taip pat žr. mano išvadas byloje *Post Danmark* (C-23/14, EU:C:2015:343, 71–74 punktai) ir byloje *Google ir Alphabet / Komisija* (C-48/22 P, EU:C:2024:14, 192 ir paskesni punktai).

133. Kaip pažymėjo Bendrasis Teismas, nagrinėjamu atveju atitinkamos rinkos priklauso skaitmeninei ekonomikai, kurioje svarbūs tokie kintamieji, kaip inovacijos, prieiga prie duomenų, daugiašališkumas, naudotojų elgsena ar tinklo poveikis. Taigi esant skaitmeninei „ekosistemai“, kai kartu veikia kelios kategorijos tiekėjų, klientų ir vartotojų ir kai jie sąveikauja vienoje platformoje, ekosistemą sudarančių atitinkamų rinkų prekės ar paslaugos gali dubliuotis arba būti susijusios tarpusavyje dėl jų horizontalaus ar vertikalaus papildomumo [63]. Šioms rinkoms būdingos didelės patekimo į jas kliūtys ir sudėtinga tarpusavio sąveika – veiksniai, darantys įtaką vienas kitam ir lemiantys vienas kitą [64].

134. Iš to išplaukia, kad nagrinėjamu atveju nėra realu lyginti *Google* padėtį su hipotetinio tokio pat produktyvaus konkurento padėtimi. Iš tiesų *Google* užėmė dominuojančią padėtį keliose *Android* ekosistemos rinkose [65], todėl galėjo pasinaudoti tinklo poveikiu, kuris leido jai užtikrinti, kad naudotojai naudotųsi *Google Search* programėle. Dėl to ji gavo prieigą prie duomenų, kurie savo ruožtu leido jai pagerinti savo paslaugas. Joks hipotetinis toks pat produktyvus konkurentas negalėjo atsidurti tokioje situacijoje.

135. Tokiomis aplinkybėmis reikalavimas, kad *Google* būtų lyginama su hipotetiniu tokiu pat produktyviu konkurentu, reikštų SESV 102 straipsnyje nustatyto draudimo piktnaudžiauti dominuojančia padėtimi pažeidimą. Iš tiesų, kaip nurodė Teisingumo Teismas, pagal šią nuostatą taip pat draudžiami veiksmai, kurių tikrasis ar potencialus poveikis arba tikslas yra trukdyti potencialiai konkuruojančioms įmonėms ankstesniame etape net patekti į rinką ir taip užkirsti kelią konkurencijos joje augimui. Tokia praktika visų pirma gali būti kliūčių patekti į rinką sudarymas arba kitų blokavimo priemonių ar kitų priemonių, kurios skiriasi nuo priemonių, kuriomis reguliuojama pranašumais grindžiama konkurencija, naudojimas [66].

136. Tai pasakytina ir apie konkurentus, kurie jau veikia rinkoje, tačiau (dar) nėra tokie produktyvūs. Iš tiesų, ypač rinkose, kuriose yra didelių patekimo į rinką kliūčių ir kuriose konkurencija jau yra susilpnėjusi dėl dominuojančios įmonės buvimo, tokia įmonė gali atlikti svarbų vaidmenį siekiant tikslo išlaikyti konkurenciją [67].

137. Galiausiai Teisingumo Teismas jau yra išaiškinęs, kad gali pasitaikyti atvejų, kai neįmanoma išanalizuoti, ar klientų arba naudotojų elgesys yra susijęs su dominuojančios įmonės paslaugų ar produktų kokybinėmis savybėmis. Tai taikoma tada, kai dominuojančios įmonės naudai priimamam naudotojų sprendimui jau daro įtaką jos veiksmai, kurie nepatenka į pranašumais grindžiamos konkurencijos taikymo sritį, todėl yra iškraipomi.

138. Taigi Sprendime *Servizio Elettrico Nazionale ir kt.* Teisingumo Teismas išaiškino, kad tuo atveju, kai teisiškai patikimai nustatoma, jog klientų ar naudotojų pasirinkimo būdas buvo šališkas, siekiant sudaryti palankesnes sąlygas dominuojančiai įmonei ir pakenkti jos konkurentams, tokio šališkumo buvimas neleidžia daryti išvados, kad šis pasirinkimas buvo nulemtas geresnių dominuojančios įmonės veiklos rezultatų. Iš tiesų vien dėl paties šališkumo

63 Žr. skundžiamo sprendimo 115 ir 116 punktus.

64 Žr., pavyzdžiui, skundžiamo sprendimo 294 punktą.

65 Žr. šios išvados 18 punktą.

66 2023 m. gruodžio 21 d. Sprendimas *European Superleague Company* (C-333/21, EU:C:2023:1011, 129 ir 131 punktai) ir 2024 m. rugsėjo 10 d. Sprendimas *Google ir Alphabet / Komisija (Google Shopping)* (C-48/22 P, EU:C:2024:726, 167 punktas).

67 Šiuo klausimu žr. mano išvadą byloje *Google ir Alphabet / Komisija* (C-48/22 P, EU:C:2024:14, 191–198 punktai). Taip pat žr. Komisijos 2024 m. Gairių dėl [SESV] 102 straipsnio taikymo dominuojančių įmonių piktnaudžiaujamam antikonkurenciniam elgesiui 73 punktą ir kartu pateikiamą 2023 m. kovo mėn. tarnybų politikos santrauką „Dinamiškas ir veiksmingas poveikiu pagrįstas požiūris į piktnaudžiavimą dominuojančia padėtimi“ (5 ir paskesni punktai) – abu dokumentai skelbiami Europos Komisijos svetainės skiltyje „SESV 102 straipsnio taikymas“.

egzistavimo iš esmės būtų neįmanoma nustatyti objektyvių priežasčių, dėl kurių egzistuoja skirtumai. Taigi tuo atveju, kai iškraipymą galima priskirti dominuojančios įmonės elgesiui, skirtumas, susijęs su klientų ar naudotojų skaičiumi, turi būti priskirtas dominuojančiai įmonei [68].

139. Iš to išplaukia, kad byloje, kurioje nustatyta, jog klientų elgesys buvo paveiktas diskriminaciniu būdu, to pakanka, kad būtų galima konstatuoti, jog nagrinėjamas elgesys gali sukelti išstūmimo iš rinkos poveikį [69]. Tai *a fortiori* turi būti taikoma tokios susiejimo strategijos, kaip ši, atveju.

140. Taigi tokioje byloje, siekiant nustatyti nagrinėjamų veiksmų antikonkurencinį pobūdį, nėra nei būtina, nei įmanoma, nei tikslinga analizuoti, ar tokį elgesį galėjo parodyti ir hipotetinis toks pat produktyvus konkurentas.

141. Vadinasi, šiuo atveju, kaip per posėdį įtikinamai nurodė BEUC, joks hipotetinis konkurentas nebūtų galėjęs būti toks pat produktyvus kaip *Google* bendrosios paieškos paslaugų srityje, nes niekas negalėjo kompensuoti išankstinio diegimo pranašumo. Be to, beveik joks konkurentas negalėjo nustatyti išankstinio diegimo sąlygos, nes tokių programėlių parduotuvių, kaip *Play Store*, rinkoje niekas neužėmė tokios padėties, kaip *Google*.

142. Teisingumo Teismas išaiškino, kad veikla turi būti laikoma nepatenkančia į pranašumais grindžiamos konkurencijos sritį, jeigu ji grindžiama dominuojančiai padėčiai būdingų išteklių naudojimu. Iš tiesų joks hipotetinis konkurentas negalėtų taikyti tokios praktikos, net jei būtų toks pat produktyvus, nes jis neužima dominuojančios padėties atitinkamoje rinkoje [70].

143. Iš šios išvados 109–124 punktuose apibendrintų išvadų matyti, kad *Google* pagrįstai neginčija teiginio, jog naudotojų apsisprendimo naudotis *Google*, o ne konkuruojančiomis, paslaugomis būdas buvo iškreiptas dėl išankstiniu diegimu bendrovės *Google* įgyto pranašumo, kurio negalėjo kompensuoti jos konkurentai. Savo ruožtu *Google* programėlių išankstinį diegimą įgyvendino OĮG, nes tai buvo būtina siekiant gauti licenciją būtinai reikalingai *Play Store*, su kuria *Google* užėmė dominuojančią padėtį.

144. Taigi, buvo teisiškai tinkamai įrodyta, kad naudotojų pasirinkimas buvo iškreiptas dėl išankstinių diegimo sąlygų, kurias *Google* nustatė naudodamasi priemonėmis, nepatenkančiomis į pranašumais grindžiamos konkurencijos sritį. To pakanka, kad, viena vertus, būtų galima teigti, jog nagrinėjamos sąlygos galėjo sukelti piktnaudžiaujamąjį išstūmimo iš rinkos poveikį, ir, kita vertus, kad būtų neįmanoma išsiaiškinti, ar naudotojų pasirinkimą lėmė (taip pat) tariamai geresnė *Google* programėlių kokybė.

145. Vadinasi, *Google* teiginys, jog Bendrasis Teismas suklydo, nes nepaprašė įrodyti, kad MPPS išstūmimo iš rinkos poveikis nebuvo susijęs su aukštesne *Google* kokybe ir kad jos galėjo užkirsti kelią tokiems pat produktyviems konkurentams (apeliacinio skundo pirmojo pagrindo antra dalis ir apeliacinio skundo antrasis pagrindas), turi būti atmestas.

[68] Šiuo klausimu žr. 2022 m. gegužės 12 d. Sprendimą *Servizio Elettrico Nazionale ir kt.* (C-377/20 EU:C:2022:379, 99 punktas) ir 2007 m. rugsėjo 17 d. Sprendimą *Microsoft / Komisija* (T-201/04, EU:T:2007:289, 1069 punktas).

[69] 2022 m. gegužės 12 d. Sprendimas *Servizio Elettrico Nazionale ir kt.* (C-377/20, EU:C:2022:379, 102 punktas).

[70] Ten pat, 78, 91 ir 101 punktai.

2) Programėlės „Google Search“ susiejimas su „Play Store“

146. Atsižvelgiant į ką tik išdėstytus argumentus, konkretūs *Google* teiginiai, susiję su Bendrojo Teismo klaida, esą padaryta dėl to, kad jis neanalizavo, ar *Google Search* ir *Play Store* rinkinys galėjo užkirsti kelią vienodai veiksmingoms konkuruojančioms bendrosios paieškos paslaugoms, negali būti laikomi pagrįstais. Todėl šiuos argumentus trumpai aptarsiu tik kaip alternatyvius.

147. Pirma, *Google* teigia, kad Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą, nes neatsižvelgė į nagrinėjamos praktikos aprėptį rinkoje. Rinkos aprėpties analizė būtina bet kuriuo piktnaudžiaujamojo išstūmimo iš rinkos atveju. Tai Bendrasis Teismas pripažino ir SPP atžvilgiu. Taip jis padarė nelogišką išvadą, kad MPPS rinkos aprėptis yra didelė, nors SPP atveju panašią rinkos aprėptį laikė nepakankama.

148. Vis dėlto ši argumentacija negali kelti abejonių dėl Bendrojo Teismo požiūrio pagrįstumo. Iš tiesų, kadangi nagrinėjami susiejimo atvejai dėl savo savybių, kaip nustatė Bendrasis Teismas, neabejotinai nepateko į pranašumais grindžiamos konkurencijos sritį, jų rinkos aprėpties analizė, kuri bet kuriuo atveju buvo parengta su kainomis susijusiems veiksmams, nagrinėjamu atveju nebuvo reikalinga siekiant nustatyti šių veiksmų piktnaudžiaujamąjį pobūdį[71].

149. Antra, *Google* dar kartą tvirtina, kad Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą, kai patvirtino Komisijos požiūrį, visų pirma dėl *Google Search*, pagal kurį nebūtina nustatyti išstūmimo iš rinkos poveikio tokiems pat produktyviems konkurentams, kurį daro išankstinio diegimo sąlygos.

150. Šis argumentas turi būti atmestas dėl šios išvados 125–145 punktuose išdėstytų priežasčių. Be to, apeliaciniame skunde *Google* šiaip ar taip neginčija šios išvados 118, 121 ir 122 punktuose primintų Bendrojo Teismo nustatytų faktinių aplinkybių, kad naudotojams svarbią reikšmę turėjo ne tik kokybė ir kad, be to, įvairių konkuruojančių paslaugų kokybės vertinimas išliko panašus. Tas pats pasakytina ir apie šios išvados 115–117 punktuose pateiktas faktines išvadas, pagal kurias konkuruojančios paieškos paslaugos negalėjo kompensuoti „siekio išlaikyti *status quo*“.

151. Galiausiai, *Google* nuomone, Bendrasis Teismas nepagrįstai neanalizavo, ar skirtingos galimybės pasiekti naudotojus (išankstinis diegimas kartu su *Google* programėle, taip pat atsisiuntimas ir prieiga per naršyklę), ne tik atskirai, bet ir kartu, galėjo leisti ne mažiau produktyviems konkurentams išlikti konkurencingiems.

152. Vis dėlto šis argumentas taip pat reiškia bandymą iš naujo įvertinti Bendrojo Teismo nustatytas faktines aplinkybes, kurių *Google* iš esmės neginčija. Be to, *Google* nepaaiškina, kokią konkrečiai pridėtinę vertę būtų turėjusi likusių galimybių analizė „vertinant jas kartu“, palyginti su Bendrojo Teismo atlikta šių galimybių analize.

3) „Chrome“ susiejimas su „Play Store“ ir „Google Search“

153. Konkretūs *Google* argumentai, susiję su galimybėmis tokiems pat produktyviems konkurentams atsverti pranašumą, kurį sukūrė *Chrome* naršyklės susiejimas su *Play Store* ir *Google Search*, taip pat negali paneigti anksčiau išdėstytų išvadų.

[71] Šiuo klausimu žr. šios išvados 106 punkte nurodytą jurisprudenciją. Šiuo klausimu, visų pirma dėl skaitmeninių rinkų, taip pat žr. 2024 m. rugsėjo 10 d. Sprendimą *Google ir Alphabet / Komisija (Google Shopping)* (C-48/22 P, EU:C:2024:726, 265 punktas), kuriame Teisingumo Teismas tik iš dalies remiasi 2017 m. rugsėjo 6 d. Sprendimu *Intel / Komisija* (C-413/14 P, EU:C:2017:632, 138 ir 139 punktai), konkrečiai nenurodydamas rinkos aprėpties kriterijaus, kurio toje byloje nereikėjo taikyti dėl *Google* dominuojančios padėties rinkoje.

154. Pirma, pasak *Google*, Bendrasis Teismas analizavo *Chrome* susiejimo teisėtumą, remdamasis kita geografine rinka nei ta, kuri apibrėžta ginčijamame sprendime. Tai darydamas jis neanalizavo nei nagrinėjamos praktikos aprėpties rinkoje, nei pranašumo, kurį *Google* įgijo dėl išankstinio diegimo, nei klausimo, ar likusios konkurentams prieinamos galimybės neleidžia konstatuoti išstūmimo iš rinkos.

155. Šis argumentas negali būti laikomas pagrįstu, nes grindžiamas prielaida, kad, norint nustatyti šios praktikos piktnaudžiaujamąjį pobūdį, turėjo būti nustatyta *Chrome* ir *Play Store* bei *Google Search* rinkinio aprėptis rinkoje. Visgi, kaip išdėstyta šios išvados 148 punkte, šioje byloje to daryti nereikėjo.

156. Antra, *Google* teigia, kad Bendrasis Teismas pagal analogiją klaidingai perkėlė išvadas, susijusias su *Google Search* susiejimu, *Chrome* susiejimui.

157. Vis dėlto *Google* argumentai, kuriais ji grindžia šią kritiką, yra nepriimtini, nes jais siekiama, kad Teisingumo Teismas iš naujo įvertintų faktinius *Google Search* ir *Chrome* išankstinio įdiegimo pasekmių ir poveikio skirtumus. Be to, *Google* neįrodo nei iškraipymo, nei teisės klaidos, esą padarytos skundžiamo sprendimo 439–465 punktuose pateiktuose Bendrojo Teismo vertinimuose, pagal kuriuos konkuruojančios naršyklių paslaugos negalėjo kompensuoti pranašumo, kurį suteikė iš anksto įdiegta *Chrome*, *nors* konkurencija, susijusi su naršyklėmis, buvo didesnė nei konkurencija, susijusi su bendrosiomis paieškos paslaugomis.

c) Išvada dėl MPPS vertinimo

158. Iš to, kas išdėstyta, matyti, kad *Google* nepavyko įrodyti teisės klaidų, kurias Bendrasis Teismas tariamai padarė vertindamas pirmojoje instancijoje jos pateiktus argumentus, susijusius su MPPS išankstinio diegimo sąlygomis. Taigi du pirmuosius apeliacinio skundo pagrindus reikia atmesti.

2. Neskaidymo susitarimų vertinimas (apeliacinio skundo trečiasis ir ketvirtasis pagrindai)

159. Dėl apeliacinio skundo trečiojo pagrindo *Google* tvirtina, kad Bendrasis Teismas perrašė ginčijamo sprendimo motyvus, susijusius su neskaidymo susitarimais, ir klaidingai įvertino ryšį tarp šių susitarimų ir jų tariamo poveikio (a skirsnis). Remiantis apeliacinio skundo ketvirtuoju pagrindu, Bendrasis Teismas nepagrįstai patvirtino Komisijos sprendimą nepripažinti *Google* argumentų, kuriais ji grindė neskaidymo susitarimuose, pripažintuose piktnaudžiavimu, nustatytus įpareigojimus (b skirsnis).

a) Piktnaudžiavimo, susijusio su neskaidymo susitarimais, apimtis ir jo poveikis (apeliacinio skundo trečiasis pagrindas)

160. *Google* apeliacinio skundo trečiajame pagrinde Bendrajam Teismui priekaištauja, kad jis iš naujo aiškino Komisijos nustatytą piktnaudžiavimą, susijusį su neskaidymo susitarimais (žr. šios išvados 22 punktą) (1 poskirsnis), ir tariamą išstūmimo iš rinkos poveikį priskyrė elgesiui, kurio Komisija nebuvo pripažinusi piktnaudžiavimu (2 poskirsnis).

1) Nagrinėjamų veiksmų, susijusių su neskaidymo susitarimais, nustatymas (apeliacinio skundo trečiojo pagrindo pirma dalis)

161. Dėl apeliacinio skundo trečiojo pagrindo pirmos dalies *Google* tvirtina, kad Bendrasis Teismas išplėtė išvadas dėl piktnaudžiavimo neskaidymo susitarimais ir padarė teisės klaidą, nes į piktnaudžiavimu pripažintą elgesį įtraukė teisėtą praktiką.

162. Kaip nurodyta šios išvados 22 punkte, norėdami gauti *Play Store* ir *Google Search* licenciją OĮG turėjo sudaryti neskaidymo susitarimą. Taip jie įsipareigojo neparduoti įrenginių, kuriuose veikia *Google* nepatvirtintos *Android* versijos. Todėl sudaryti MPPS buvo galima tik sudarius neskaidymo susitarimą.

163. Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 806–808 punktuose išaiškino, kad neskaidymo susitarime nustatyta pareiga laikytis minimalaus suderinamumo standarto, taikomo diegiant *Android* pirminį programos tekstą.

164. Šis įpareigojimas buvo taikomas visiems įrenginiams, kuriuos pardavė neskaidymo susitarimą sudaręs OĮG, jei tuose įrenginiuose buvo įdiegta *Android* arba *Android* atmaina[72]. Norint įrodyti, kad įrenginiai atitinka nustatytus standartus, reikėjo atlikti testus. Šiuos testus išlaikiusios *Android* atmainos Bendrojo Teismo buvo pavadintos „su *Android* suderinamomis atmainomis“, o neištestuotos ar testų neišlaikiusios *Android* atmainos – „nesuderinamomis *Android* atmainomis“[73].

165. Kaip Bendrasis Teismas patikslino skundžiamo sprendimo 810, 811 ir 828 punktuose, ginčijamame sprendime neskaidymo susitarimai pripažinti piktnaudžiavimu tik tiek, kiek jais reikalaujama, kad OĮG garantuotų visų savo parduodamų įrenginių, kurių OS yra *Android* arba *Android* atmaina, suderinamumą su nustatytais standartais, įskaitant įrenginius, kuriuose iš anksto nebuvo įdiegtos *Google* programėlės. Kitaip tariant, neskaidymo susitarimai laikomi piktnaudžiavimu tik dėl to, kad pagal juos draudžiama prekiauti išmaniaisiais mobiliaisiais įrenginiais su OS, laikoma nesuderinama *Android* atmaina, *net jei* šiuose įrenginiuose nėra iš anksto įdiegtų *Google* programėlių.

166. Pasak Bendrojo Teismo, tai išplaukia iš to, kad Komisija pripažino suderinamumo įpareigojimus pagrįstais išmaniųjų mobiliųjų įrenginių, kuriuose iš anksto įdiegtos *Google* programos, atveju.

167. Dabar *Google* Bendrajam Teismui priekaištauja, kad jis perrašė šias Komisijos išvadas ir jas pritaikė praktikai, kurios Komisija apskritai nebuvo pripažinusi piktnaudžiavimu.

168. Iš tiesų *Google* teigia, kad ginčijamame sprendime Komisija piktnaudžiavimu laikė tik OĮG įpareigojimą laikytis neskaidymo susitarimuose nustatytų suderinamumo įsipareigojimų, kad gautų *Play Store* ir *Google Search* licenciją. Priešingai, Bendrasis Teismas, pavyzdžiui, skundžiamo sprendimo 828 ir 864 punktuose, piktnaudžiavimo praktiką įvardijo kaip praktiką, kuria „trukd[oma] kurti ir pateikti į rinką įrenginius, veikiančius su nesuderinama *Android* atmaina“.

[72] Kaip nurodyta šios išvados 13 punkte, „atmaina“ yra nauja programinė įranga, sukurta naudojant esamą pirminį programos tekstą.

[73] Skundžiamo sprendimo 808 punktas.

169. Išplėsdamas nagrinėjamą piktnaudžiavimą Bendrasis Teismas neleistinai įtraukė teisėtą *Google* praktiką suteikti licencijas savo nuosavybės teise valdomoms programų sąsajoms (toliau – API)[74] tik tada, kai jos naudojamos suderinamuose *Android* įrenginiuose. Taip Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą, vertindamas priežastinį ryšį tarp įtariamo piktnaudžiavimo ir tariamų padarinių.

170. Vis dėlto Komisija tam prieštarauja ir teigia, kad ši kritika grindžiama netiksliu skundžiamo sprendimo aiškinimu.

171. Iš tiesų skundžiamo sprendimo 812, 815 ir 816 punktuose Bendrasis Teismas, visų pirma remdamasis ginčijamo sprendimo 1036 konstatuojamąja dalimi, priminė, kad Komisija, remdamasi Sprendimu *Microsoft / Komisija*[75] ir sąlygomis, kuriomis gali būti konstatuotas piktnaudžiavimas[76] produktų ar įpareigojimų rinkiniu, iš esmės apkaltino *Google* tuo, kad ji ėmėsi antikonkurencinės praktikos, kuria buvo siekiama iš nesuderinamų *Android* atmainų atimti komercines rinkas. Visų pirma tai buvo daroma dėl to, kad, kaip teigiama ginčijamame sprendime, nesuderinamos *Android* atmainos kėlė realią konkurencinę grėsmę *Google*, neskaidymo įpareigojimai trukdė kurti nesuderinamas *Android* atmainas, o su *Android* suderinamos atmainos nekėlė bendrovei *Google* realios konkurencinės grėsmės. Be to, nagrinėjamų įpareigojimų galimybę riboti konkurenciją sustiprino tai, kad nesuderinamų *Android* atmainų kūrėjams nebuvo prieinamos *Google* nuosavybės teise valdomos API sąsajos, o tai sumažino kūrėjų paskatas kurti programėles, skirtas veikti tokiose operacinėse sistemose.

172. Skundžiamo sprendimo 828 punkte Bendrasis Teismas taip pat pažymėjo, jog Komisija prieštarauja *Google* dėl to, kad ši *Play Store* ir *Google Search* licencijų suteikimą susiejo su tam tikrais įpareigojimais, kuriais ribojama šias licencijas norinčių gauti OĮG laisvė, visų pirma draudžiant jiems prekiauti bet kokiais kitais įrenginiais su nesuderinama *Android* atmaina. Komisija neginčija *Google* teisės nustatyti suderinamumo reikalavimus įrenginiams, kuriuose įdiegtos jos programėlės. Vis dėlto ji mano, kad *Google* piktnaudžiauja, trukdydama kurti ir pateikti rinkai įrenginius, veikiančius su nesuderinama *Android* atmaina. Taigi būtina išnagrinėti, ar Komisijai pavyko įrodyti, kad *Google*, kaip ji nurodo ginčijamame sprendime, atliko veiksmus, kuriais siekė išstumti nesuderinamas *Android* atmainas iš rinkos, ir ar šie veiksmai gali būti laikomi antikonkurenciniais pagal SESV 102 straipsnį.

173. Priešingai, nei teigia *Google*, šie argumentai neatskleidžia jokio ginčijamo sprendimo teiginių pakeitimo.

174. Prieštaraudama šioms skundžiamo sprendimo dalims, *Google* iš esmės kaltina Bendrąjį Teismą tuo, kad jis nesuderinamų *Android* atmainų pašalinimą įvardijo kaip suderinamumo įpareigojimų, įtvirtintų neskaidymo susitarimuose, kuriuos Komisija pripažino piktnaudžiavimu, tikslą. Vis dėlto taip Bendrasis Teismas neleistinai nepakeitė ginčijamo sprendimo motyvų, o tik apibendrino esminę to sprendimo kritiką, susijusią su neskaidymo susitarimų piktnaudžiaujamuoju poveikiu[77].

[74] API – tai tam tikras taisyklių ir specifikacijų rinkinys, kuriuo vadovaujasi programinė įranga, kad galėtų pasiekti ir naudotis kitos programinės įrangos arba techninės įrangos, kuri taip pat įgyvendina tą API, teikiamomis paslaugomis ir ištekliais. Iš esmės API leidžia programinei ir techninei įrangai arba skirtingoms programoms bendrauti tarpusavyje (ginčijamo sprendimo 89 ir 90 konstatuojamosios dalys). *Google* teigimu, API leidžia *Android* programėlių kūrėjams pasinaudoti *Google* nuosavybės teise priklausančiomis paslaugomis, pavyzdžiui, *Google Maps*.

[75] 2007 m. rugsėjo 17 d. sprendimas (T-201/04, EU:T:2007:289).

[76] Šiuo klausimu žr. šios išvados 107 punktą.

[77] Šiuo klausimu žr. 2021 m. spalio 6 d. Sprendimą *World Duty Free Group ir Ispanija / Komisija* (C-51/19 P ir C-64/19 P, EU:C:2021:793, 70–73 punktai).

175. Iš šios išvados 171 punkte išdėstyto Bendrojo Teismo pateikto ginčijamo sprendimo 1036 konstatuojamosios dalies, kurios teisingumo *Google* neginčija, apibendrinimo matyti, kad Komisija iš tiesų joje (ir paskesniuose ginčijamo sprendimo skirsniuose, nurodytuose 1036 konstatuojamojoje dalyje) laikėsi nuomonės, jog ginčijamuose neskaidymo susitarimuose nustatyti įpareigojimai galėjo riboti konkurenciją būtent dėl to, kad trukdė kurti nesuderinamas *Android* atmainas. Joje Komisija paaiškino, kad tik tos atmainos kėlė grėsmę *Google* ir kad jų kūrimas buvo apribotas, nes OĮG jų nebepardavinėjo, antraip nebūtų gavę *Google* programėlių licencijos.

176. Tai logiškai reiškia, kad Komisija apkaltino *Google* taikius praktiką, kuria siekta išstumti iš rinkos nesuderinamas *Android* atmainas, nes jos kėlė grėsmę jos veiklai. Nagrinėdamas, ar Komisija nustatė šį faktą pagal reikiamus standartus, Bendrasis Teismas neperrašė ginčijamo sprendimo.

177. Be to, panagrinėjus atidžiau paaiškėja, kad *Google* kritikos esmė iš tiesų yra nukreipta į Bendrojo Teismo vertinimą, pateiktą skundžiamo sprendimo 853–856 ir 863 punktuose. Šioje byloje Bendrasis Teismas, vertindamas neskaidymo susitarimus, kaip kontekstinį elementą įtraukė *Google* praktiką rezervuoti savo nuosavybės teise valdomas API *Android* suderinamoms atmainoms.

178. Pasak *Google*, tai, kad OĮG prekiavo tik suderinamais *Android* įrenginiais, lėmė ne ginčijami neskaidymo susitarimuose nustatyti įpareigojimai siekiant gauti *Play Store* ir *Google Search* licenciją, o OĮG noras turėti prieigą prie *Google* API. Visgi nei Komisija, nei Bendrasis Teismas nekritikavo *Google* praktikos rezervuoti šias API suderinamiems įrenginiams.

179. Kaip nurodžiau šios išvados 60, 61, 67 ir 68 punktuose, praktiką, kuri kritikuojama kaip piktnaudžiavimas, teisinga vertinti atsižvelgiant į visas jos aplinkybes. Iš tiesų būtų dirbtina ir nerealu, jei praktika būtų analizuojama atskirai nuo konkretaus teisinio ir faktinio konteksto. Taigi kontekstinio elemento įtraukimas į šį vertinimą nepriklauso nuo to, ar pats elementas buvo pripažintas piktnaudžiaujamuoju. Kaip *FairSearch* įtikinamai paaiškino teismo posėdyje, visų pirma esant tokiai dominuojančiai įmonei, kaip *Google*, nederėtų ignoruoti pačios įmonės sukurtų rinkos sąlygų.

180. Vadinasi, apeliacinio skundo trečiojo pagrindo pirma dalis yra nepagrįsta.

2) Dėl įtariamo išstūmimo iš rinkos poveikio priskyrimo (apeliacinio skundo trečiojo pagrindo antra dalis)

181. Apeliacinio skundo trečiojo pagrindo antroje dalyje, kuri yra susijusi su ką tik įvertintais argumentais, *Google* tvirtina, kad Bendrasis Teismas suklydo įtariamą išstūmimo iš rinkos poveikį priskirdamas ginčijamiems neskaidymo susitarimuose nustatytiems suderinamumo įpareigojimams. Aplinkybė, kad OĮG neturėjo paskatų prekiauti nesuderinamomis *Android* atmainomis, greičiau buvo susijusi su tuo, kad jie negalėjo naudotis strategiškai svarbiomis *Google* nuosavybės teise valdomomis API.

182. Jeigu Bendrasis Teismas būtų atlikęs priešingos padėties analizę, būtų nustatęs, kad, jei neskaidymo susitarimuose nustatytų įpareigojimų nebūtų buvę, nesuderinamos *Android* atšakos būtų buvusios lygiai tokioje pačioje padėtyje: dėl *Google* (teisėtos) praktikos, susijusios su jos API, taip pat būtų kilusi problema, nes OĮG nenorėjo jomis prekiauti.

183. Be to, Bendrasis Teismas šią aplinkybę pripažino skundžiamo sprendimo 226–233 punktuose pateiktuose paaiškinimuose dėl *Google* dominuojančios padėties. 229 punkte jis nustatė, kad alternatyvi *Android* versija iš pradžių galėjo būti nepatikima konkurentė, visų pirma dėl to, kad *Google* nuosavybės teise valdomų programėlių (kurių tokioje versijoje nebuvo) kopijoms sukurti būtų reikėję laiko ir didelių investicijų.

184. Taigi, skundžiamo sprendimo 893 punkte nusprendęs, kad nebūtina atlikti priešingos padėties analizės, nes Komisija tinkamai įrodė neskaidymo susitarimų antikonkurencinį poveikį, Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą.

185. Šis teiginys taip pat negali būti laikomas pagrįstu.

186. Kaip nurodyta šios išvados 93, 94 ir 97 punktuose, vertindama galimą ar faktinį antikonkurencinį praktikos poveikį Komisija neprivalo atlikti priešingos padėties analizės bet kuriuo atveju. Visų pirma to nereikalaujama, kai šis poveikis nustatomas kitais būdais, atitinkančiais reikalaujamą standartą. Be to, ypač dabartinėmis itin sudėtingų skaitmeninių rinkų aplinkybėmis, gali pasirodyti netinkama spėlioti apie hipotetines veiksmų, kurių rinkos dalyviai būtų galėję imtis, jei nebūtų buvę nagrinėjamo dominuojančios įmonės elgesio, galimybes. Galiausiai, kaip teigia pati Komisija ir kaip Bendrasis Teismas nurodė, pavyzdžiui, skundžiamo sprendimo 850 punkte, Komisija neprivalo įrodyti, kad šis elgesys buvo vienintelė priežastis, dėl kurios atsirado išstūmimo iš rinkos poveikis; pakanka, kad būtų nustatyta, jog jis *prisidėjo* prie šio poveikio.

187. Be to, Bendrojo Teismo išvada dėl *Google* dominuojančios padėties, teigiant, kad egzistavo rizika, jog alternatyvios *Android* versijos iš pradžių gali būti nepatikimos konkurentės, todėl galimas tokių versijų egzistavimas nekėlė abejonių dėl išvadų, susijusių su dominuojančia padėtimi rinkoje, nereiškia, kad šios versijos nedarė jokio konkurencinio spaudimo *Google*. Bendrasis Teismas 844–847 punktuose veikiau nustatė, kad nesuderinamos *Android* atmainos kėlė konkurencinę grėsmę bendrovei *Google*, o *Google* nesuabejojo juose pateiktais įrodymais.

188. Iš šių argumentų išplaukia, kad reikia atmesti ir trečiojo pagrindo antrą dalį, taigi ir visą apeliacinio skundo trečiąjį pagrindą.

b) Neskaidymo susitarimų pagrindimas (apeliacinio skundo ketvirtasis pagrindas)

189. Apeliacinio skundo ketvirtajame pagrinde *Google* tvirtina, kad Bendrasis Teismas padarė klaidą, nes nepripažino objektyvių neskaidymo susitarimų pagrindų.

190. Kaip Bendrasis Teismas nurodė skundžiamo sprendimo 876 punkte, elgesys nėra piktnaudžiavimas, jeigu jis pateisinamas konkurenciją skatinančiais privalumais arba atitinka teisėtus interesus, o dominuojanti įmonė turi įrodyti, kad taip yra iš tikrųjų [78].

191. Vis dėlto argumentai, kuriuos *Google* pateikia siekdama įrodyti Bendrojo Teismo vertinant šią aplinkybę padarytas klaidas, didžiąja dalimi yra nepriimtini, nes jais siekiama, kad Teisingumo Teismas iš naujo įvertintų faktines aplinkybes, nenurodant jokio kaltinimo dėl šių aplinkybių

[78] 1978 m. vasario 14 d. Sprendimas *United Brands ir United Brands Continentaal / Komisija* (27/76, EU:C:1978:22, 184 punktas), 2012 m. kovo 27 d. Sprendimas *Post Danmark* (C-209/10, EU:C:2012:172, 40–42 punktai) ir 2020 m. sausio 30 d. Sprendimas *Generics (UK) ir kt.* (C-307/18, EU:C:2020:52, 165–167 punktai).

iškraipymo [79]. Vertinant šiuos argumentus ir juose ginčijamas Bendrojo Teismo išvadas matyti, jog *Google* paprasčiausiai nepavyko įrodyti, kad ginčijamos antikonkurencinės neskaidymo susitarimų dalys buvo objektyviai būtinos ir pateisinamos.

192. Pirma, pasak *Google*, skundžiamo sprendimo 880 punkte Bendrasis Teismas, siekdamas paneigti argumentą, kad neskaidymo susitarimuose nustatyti įpareigojimai buvo būtini šiai OS išlikti rinkoje, klaidingai rėmėsi faktiniu *Android* augimu, kol galiojo neskaidymo susitarimai. Bendrasis Teismas veikiau turėjo išnagrinėti, kaip *Android* galėjo vystytis nesant nagrinėjamų įpareigojimų.

193. Vis dėlto, kaip ne kartą minėta, Komisija ir Bendrasis Teismas neturi nagrinėti, kaip rinka būtų galėjusi vystytis, jei nebūtų buvę aptariamo elgesio [80]. Kadangi *Google* nepateikė svarių argumentų dėl konkretaus nagrinėjamų įpareigojimų būtinumo, Bendrasis Teismas pagrįstai rėmėsi *Google* dominuojančia padėtimi ir *Android* augimu, konstatuodamas, kad *Google* pateikti kitų operacinių sistemų, kurios veikia kaip „atviroji programinė įranga“, pavyzdžiai nepadarė tariamos grėsmės *Android* išlikimui įtikinamos.

194. Antra, pasak *Google*, Bendrasis Teismas nepagrįstai neatsižvelgė į teisėtą *Google* interesą apsaugoti nuo nesuderinamumo ir susiskaidymo ne tik *Android* versijas, suderinamas su *Google* programėlėmis, bet ir visą *Android* ekosistemą, t. y. ir versijas be *Google* programėlių. Bendrasis Teismas neatsižvelgė ir į susijusius *Google* argumentus.

195. Ši kritika nepagrįsta, nes Bendrasis Teismas šiuo klausimu *Google* argumentus įvertino skundžiamo sprendimo 882–884, 886 ir 889–891 punktuose. Tai darydamas Bendrasis Teismas, visų pirma 891 punkte, nusprendė, kad *Google* neįrodė nesuderinamų *Android* atmainų pašalinimo būtinybės siekiant, kad išliktų *Android* ekosistema.

196. Trečia, *Google* tvirtina, kad Bendrasis Teismas neteisingai įvertino, jog neskaidymo susitarimais nustatyti įsipareigojimai buvo *conditio sine qua non*, kad būtų galima pagal licenciją nemokamai siūlyti atvirąją OS. Taip jis atėmė iš dominuojančių įmonių galimybę ateityje pradėti taikyti tokį „valdomą atvirosios programinės įrangos modelį“; nuo šiol šios įmonės galės rinktis tik tarp uždaros ir visiškai atviros programinės įrangos modelio.

197. Vis dėlto, kaip teisingai teigia Komisija, ši kritika taip pat nepagrįsta. Iš tiesų iš Bendrojo Teismo išvadų, visų pirma iš skundžiamo sprendimo 878, 882 ir 890 punktų, matyti, kad dominuojanti įmonė ir toliau turi visišką teisę taikyti „valdomą atvirosios programinės įrangos modelį“ su proporcingais ir pagrįstais apribojimais. Šiuo aspektu pavyzdys yra neskaidymo susitarimais nustatyti suderinamumo įpareigojimai dėl įrenginių *su Google* programėlėmis, kurių Komisija neginčijo. Vis dėlto, kaip šio sprendimo 886 punkte pažymėjo Bendrasis Teismas, įmonės teisė pasinaudoti savo kuriamų paslaugų teikiama ekonomine nauda nereiškia, kad jai turi būti pripažinta teisė neleisti veikti rinkoje potencialiems konkurentams.

198. Galiausiai, ketvirta, *Google* teigimu, Bendrasis Teismas neteisingai įvertino jos argumentus, kad prekių ženklų strategija, pagal kurią prekių ženklai *Google* ir *Android* būtų rezervuoti suderinamiems įrenginiams ir kurią Komisija pasiūlė kaip mažiau ribojančią alternatyvą, nebūtų praktiškai įgyvendinama.

[79] Žr. šios išvados 79 ir 80 punktus ir juose nurodytą jurisprudenciją.

[80] Žr. šios išvados 97 ir 186 punktus.

199. Šis argumentas nepriimtinas, nes *Google* prieštarauja Bendrojo Teismo nustatytoms faktinėms aplinkybėms, susijusioms su prekių ženklų strategija, ir pakartoja su tuo susijusius pirmosios instancijos teisme pateiktus argumentus, tačiau nenurodo jokio įrodymų iškraipymo ar Bendrojo Teismo padarytos klaidos teisiškai kvalifikuojant įrodymus skundžiamo sprendimo 883 punkte.

200. Apskritai iš to, kas išdėstyta, matyti, kad ketvirtasis pagrindas turi būti atmestas.

c) Išvada dėl neskaidymo susitarimų vertinimo

201. Darytina išvada, kad *Google* nepavyko įrodyti, jog Bendrasis Teismas, pirmojoje instancijoje vertindamas *Google* argumentus dėl piktnaudžiavimo, susijusio su neskaidymo susitarimais nustatytų suderinamumo įpareigojimų pobūdžiu, padarė teisės klaidų. Taigi apeliacinio skundo ketvirtąjį pagrindą reikia atmesti.

3. Vienas tęstinis pažeidimas (apeliacinio skundo penktasis pagrindas)

202. Apeliacinio skundo penktajame pagrinde *Google* tvirtina, kad Bendrasis Teismas, nusprendęs, jog Komisija neįrodė portfeliu grindžiamų SPP piktnaudžiaujamojo pobūdžio, turėjo panaikinti visą ginčijamą sprendimą. Iš tiesų šis sprendimas buvo grindžiamas vieno tęstinio pažeidimo, sudaryto iš keturių skirtingų pažeidimų (MPPS ir *Google Search* rinkinio, MPPS ir *Chrome* rinkinio, neskaidymo susitarimų ir portfeliu grindžiamų SPP), konstatavimu. Išnykus portfeliu grindžiamoms SPP, kurios buvo esminis ir nedalomas šio vieno tęstinio pažeidimo elementas, nebegalėjo būti palikta galioti ir likusi ginčijamo sprendimo dalis.

203. Komisijos nuomone, šis apeliacinio skundo pagrindas yra nepriimtinas, nes *Google* pirmojoje instancijoje nekėlė vieno tęstinio pažeidimo buvimo klausimo ir neteigė, kad ginčijamas sprendimas turėtų būti panaikintas visas, jei būtų panaikinta viena iš jo sudedamųjų dalių.

204. Šis prieštaravimas turi būti atmestas. Tiesa, kad apeliaciniame skunde apeliantas negali pateikti naujų motyvų ir argumentų, kurie nebuvo aptarti pirmojoje instancijoje. Vis dėlto leidžiama pateikti apeliacinį skundą ir Teisingumo Teisme remtis pagrindais, kylančiais iš skundžiamo sprendimo, kurie skirti jo pagrįstumui teisės požiūriu ginčyti [81].

205. Šiaip ar taip, *Google* apeliacinio skundo penktasis pagrindas yra nepagrįstas.

206. Jeigu keli veiksmai ar tęstinis elgesys yra „bendro plano“ dalis dėl jų tapataus tikslo iškraipyti konkurenciją, jie kartu gali sudaryti vieną tęstinį pažeidimą [82]. Nors ši sąvoka iki šiol pirmiausia buvo vartojama siekiant įrodyti kelių įmonių padarytų SESV 101 straipsnio pažeidimų vienovę ir tęstinumą, ji taip pat gali būti svarbi taikant SESV 102 straipsnį [83].

[81] 2014 m. balandžio 10 d. Sprendimas *Komisija / Siemens Österreich ir kt.* ir *Siemens Transmission & Distribution ir kt. / Komisija* (C-231/11 P–C-233/11 P, EU:C:2014:256, 102 punktas).

[82] 1999 m. liepos 8 d. Sprendimas *Komisija / Anic Partecipazioni* (C-49/92 P, EU:C:1999:356, 81 punktas), 2004 m. sausio 7 d. Sprendimas *Aalborg Portland ir kt. / Komisija* (C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P ir C-219/00 P, EU:C:2004:6, 258 punktas) ir 2012 m. gruodžio 6 d. Sprendimas *Komisija / Verhuizingen Coppens* (C-441/11 P, EU:C:2012:778, 41 punktas).

[83] Žr. 2024 m. balandžio 18 d. Sprendimą *Heureka Group (Kainų palyginimo interneto svetainės)* (C-605/21, EU:C:2024:324, 62 ir 79 punktai) ir 2010 m. liepos 1 d. Sprendimą *AstraZeneca / Komisija* (T-321/05, EU:T:2010:266, 891–895 punktai), taip pat žr. mano išvadą byloje *Heureka Group (Kainų palyginimo interneto svetainės)* (C-605/21, EU:C:2023:695, 90 ir 91 punktai).

207. Nagrinėjamu atveju, kaip nurodė Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 18, 64–72 ir 1018–1029 punktuose, dėl jų bendro tikslo ir bendro poveikio Komisija nagrinėjamus apribojimus apibūdino ne tik kaip keturis atskirus pažeidimus, bet ir kaip vieną tęstinį pažeidimą. Visų pirma Komisija taip padarė dėl to, kad šie apribojimai buvo bendros *Google* strategijos, kuria ji siekė įtvirtinti savo dominuojančią padėtį bendrosios internetinės paieškos rinkoje tuo metu, kai labai išaugo mobiliojo interneto svarba, dalis. Bendras šios strategijos tikslas buvo užtikrinti, kad *Google* turėtų geriausią įmanomą prieigą prie bendrųjų paieškų, kurias vartotojai atlieka išmaniaisiais mobiliaisiais įrenginiais.

208. Kaip teisingai nurodo *Google*, Sąjungos teisės aktą panaikinti iš dalies galima, tik jei prašomas panaikinti dalis įmanoma atskirti nuo viso akto. Šis reikalavimas nėra tenkinamas, kai dėl dalinio akto panaikinimo būtų pakeista šio akto esmė [84].

209. Vis dėlto šioje byloje ginčijamo sprendimo dalinis panaikinimas dėl ketvirtojo pažeidimo, susijusio su portfeliu grindžiamomis SPP, nelemia, kaip teigia *Google*, šio akto esmės pakeitimo dėl kitų trijų pažeidimų, taip pat dėl jų sudaromo vieno tęstinio pažeidimo.

210. Viena vertus, kaip paaiškinta šios išvados 60–69 ir 179 punktuose, išvadų, susijusių su portfeliu grindžiamomis SPP, panaikinimas neturi įtakos ginčijamo sprendimo išvadoms dėl kitų trijų pažeidimų. Vien tai, kad šios kitos dalys tebegalioja, neleidžia panaikinti viso šio sprendimo [85].

211. Antra vertus, Komisijos išvados, kurias patvirtino Bendrasis Teismas, dėl vieno tęstinio pažeidimo buvimo taip pat lieka galioti, nepaisant to, kad portfeliu grindžiamos SPP nebuvo pripažintos savarankišku pažeidimu.

212. Kaip nurodė Bendrasis Teismas, visų pirma skundžiamo sprendimo 1021–1023 ir 1025 punktuose, iš nustatytų pažeidimų faktinių aplinkybių matyti, kad nagrinėjami pirmasis ir antrasis apribojimai, t. y. MPPS ir *Google Search* rinkinys, MPPS ir *Chrome* rinkinys bei neskaidymo susitarimai, kvalifikuoti kaip trys atskiri pažeidimai, buvo bendros strategijos dalis. Šią strategiją sudarė specialių sąlygų nustatymas, viena vertus, dėl OS *Android* naudojimo ir, kita vertus, dėl tam tikrų programėlių ir paslaugų naudojimo. Ja siekta numatyti mobiliojo interneto raidą ir kartu išsaugoti pačios *Google* verslo modelį, pagrįstą pajamomis, gaunamomis iš esmės iš bendrosios paieškos paslaugos naudojimo. Taigi pagal šią *Google* įgyvendinamą bendrą strategiją dominuojančios padėties, kurią ji užėmė per visą pažeidimo laikotarpį, išsaugojimas nacionalinėse bendrosios paieškos paslaugų rinkose turėjo lemiamą reikšmę ir prie to prisidėjo aptariami pirmasis ir antrasis ribojimai.

213. Šios išvados, kurių faktinio pagrindo *Google* neginčija, nerodo teisės klaidos, susijusios su išvada, kad net ir nenustačius, jog portfeliu grindžiamos SPP yra savarankiškas pažeidimas, MPPS ir neskaidymo susitarimai ir toliau buvo tarpusavyje susieta sistema, kuri padėjo įgyvendinti bendrą piktnaudžiavimo strategiją, skirtą tapačiam tikslui pasiekti.

214. Be to, iš šios išvados 60–69 ir 179 punktuose pateiktų teiginių matyti, kad atitinkamos aplinkybės, susijusios su portfeliu grindžiamomis SPP, net jei ir nebuvo apibūdintos kaip savarankiškas pažeidimas, buvo neatsiejama bendros *Google* strategijos dalis. Todėl Bendrasis

[84] 2012 m. gruodžio 6 d. Sprendimas *Komisija / Verhuizingen Coppens* (C-441/11 P, EU:C:2012:778, 35–39 punktai).

[85] Žr. šiuo klausimu ten pat, 51 ir 52 punktus.

Teismas nepadarė teisės klaidos, kai vertindamas pažeidimą atsižvelgė į šiuos elementus. Priešingai, nei teigia *Google*, tai pasakytina konstatuojant tiek atskirus pažeidimus, tiek vieną tęstinį pažeidimą [86].

215. Iš to, kas išdėstyta, matyti, kad penktasis pagrindas taip pat turi būti atmestas.

4. Išvada dėl pažeidimo nustatymo

216. Kadangi nė vienas iš pirmųjų penkių apeliacinio skundo pagrindų nėra pagrįstas, Bendrojo Teismo išvados dėl pažeidimo buvimo ir jo požymių turi būti paliktos galioti.

B. Bauda (apeliacinio skundo šeštasis pagrindas)

217. Šeštajame, paskutiniajame, apeliacinio skundo pagrinde *Google* teigia, kad Bendrasis Teismas, vykdydamas savo neribotą jurisdikciją dėl baudos skyrimo, padarė keturias teisės klaidas. Kadangi perskaičiuodamas baudą Bendrasis Teismas neteisingai atsižvelgė į tai, kad portfeliu grindžiamos SPP nepripažįstamos savarankišku pažeidimu, jis *de facto* padidino baudą už kitas pažeidimo dalis.

218. Kaip Bendrasis Teismas nurodė skundžiamo sprendimo 19 punkte, ginčijamu sprendimu Komisija bendrovei *Google LLC* skyrė 4 342 865 000 EUR baudą, iš jų 1 921 666 000 EUR solidariai su bendrove *Alphabet Inc*. Nustatydama šią sumą Komisija atsižvelgė į *Google* atitinkamų pardavimų EEE vertę, susijusią su vienu tęstiniu pažeidimu, paskutiniaisiais dalyvavimo darant pažeidimą metais (2017 m.) ir pritaikė pažeidimo sunkumo koeficientą (11 %). Tada Komisija padaugino sumą, gautą iš dalyvavimo darant pažeidimą metų skaičiaus (maždaug 7,52), ir pridėjo papildomą sumą (sudarančią 11 % 2017 m. pardavimų vertės), kad atgrasytų nuo tokių pat veiksmų panašias įmones. Komisija taip pat nusprendė, kad nereikia atsižvelgti į lengvinančias ar sunkinančias aplinkybes, visų pirma į didelį *Google* finansinį pajėgumą, siekiant sumažinti arba padidinti baudą.

219. Skundžiamo sprendimo 1016 ir 1029 punktuose Bendrasis Teismas paaiškino, kad, panaikinus nagrinėjamą sprendimą dėl portfeliu grindžiamų SPP piktnaudžiaujamojo poveikio, reikėjo pakeisti šį sprendimą ir tiek, kiek jame konstatuota, kad *Google* padarė vieną tęstinį SESV 102 straipsnio pažeidimą, kuris yra ketvirtasis pažeidimas. Vis dėlto taip pat jis turėjo atsižvelgti į tai, kad vieno tęstinio pažeidimo, kaip bendros strategijos dalies, nustatymas, kurį patvirtina pirmasis ir antrasis šio pažeidimo aspektai, t. y. MPPS ir neskaidymo susitarimai, nebuvo neteisėtas.

220. Toliau skundžiamo sprendimo 1036–1112 punktuose Bendrasis Teismas išdėstė aspektus, į kuriuos atsižvelgė perskaičiuodamas baudą. Bendrasis Teismas paaiškino, kad atsižvelgė į tą pačią pardavimų vertę, kaip ir Komisija (1072 punktas), tačiau taikomas Komisijos nustatytas fiksuotas 11 % šios pardavimų vertės svorio koeficientas nepakankamai atspindėjo pažeidimo įgyvendinimą ir intensyvumą atitinkamu laikotarpiu (1081 punktas). Dėl pažeidimo intensyvumo Bendrasis Teismas išskyrė tris laikotarpius, t. y. nuo 2011 m. sausio 1 d. iki 2012 m. rugpjūčio 1 d., nuo

[86] Šiuo klausimu žr. 2022 m. birželio 16 d. Sprendimą *Sony Optiarc ir Sony Optiarc America / Komisija* (C-698/19 P, EU:C:2022:480, 64 ir 80 punktai).

2012 m. rugpjūčio 1 d. iki 2014 m. kovo 31 d. ir nuo 2014 m. kovo 31 d. iki ginčijamo sprendimo priėmimo 2018 m. liepos 18 d. Bendrojo Teismo nuomone, pažeidimo intensyvumas buvo ypač didelis antruoju laikotarpiu (1082–1094 punktai).

221. Remdamasis šiais argumentais Bendrasis Teismas nustatė 4 125 000 000 EUR dydžio baudą vietoj 4 342 865 000 EUR, iš jų 1 520 605 895 EUR solidariai su bendrove *Alphabet Inc.* (1099 ir 1100 punktai).

222. Prieš nagrinėjant *Google* kritiką šiuo klausimu reikia priminti, kad Reglamento (EB) Nr. 1/2003 [87] 31 straipsnyje pagal SESV 261 straipsnį Sąjungos teismui suteikta neribota jurisdikcija suteikia kompetentingam teismui teisę ne tik atlikti paprastą baudos teisėtumo kontrolę, bet ir pakeisti Komisijos vertinimą savo vertinimu ir atitinkamai panaikinti, sumažinti ar padidinti paskirtą mokėtinos baudos dydį [88].

223. Žinoma, šios neribotos jurisdikcijos įgyvendinimas neprilygsta patikrinimui savo iniciatyva [89]. Vis dėlto siekdamas įvykdyti kontrolės pasinaudojant neribota jurisdikcija, kaip tai suprantama pagal Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 47 straipsnį, reikalavimus dėl baudos Sąjungos teismas, įgyvendindamas SESV 261 ir 263 straipsniuose numatytus įgaliojimus, privalo išnagrinėti visus su teisės ar fakto klausimais susijusius prieštaravimus, kuriais siekiama parodyti, kad baudos dydis neatitinka pažeidimo sunkumo ir trukmės [90].

224. Galiausiai tik Bendrasis Teismas turi jurisdikciją patikrinti, kaip kiekvienu konkrečiu atveju Komisija įvertino neteisėtos veiklos sunkumą. Nagrinėdamas apeliacinį skundą Teisingumo Teismas patikrina, ar, pirma, Bendrasis Teismas teisiškai teisingai atsižvelgė į visus veiksnius, kurie yra esminiai nustatant konkrečios veiklos sunkumą pagal SESV 102 straipsnį ir Reglamento Nr. 1/2003 23 straipsnį, ir, antra, ar Bendrasis Teismas teisės požiūriu pakankamai atsakė į visus argumentus, kuriais grindžiamas prašymas panaikinti baudą ar sumažinti jos dydį [91].

225. Pirma, šiuo klausimu *Google* tvirtina, kad Bendrasis Teismas pažeidė jos teisę į gynybą, nes ji neturėjo galimybės pateikti pastabų dėl elementų, į kuriuos buvo atsižvelgta perskaičiuojant, ypač dėl tariamai didesnio pažeidimo intensyvumo antruoju laikotarpiu. Be to, Bendrasis Teismas iškraipė įrodymus nustatydamas, kad 2012–2014 m. laikotarpis buvo lemiamas *Google* konkurentų plėtrai.

226. Kiek tai susiję su teiginiu dėl įrodymų iškraipymo, šis teiginys nėra pakankamai pagrįstas. Iš tiesų *Google* nenurodo jokių iškraipytų elementų, o tik teigia, kad Komisija ginčijamame sprendime konstatavo, jog perėjimas prie mobiliojo interneto vyko nuo 2007 m.; taigi nėra jokių

[87] 2002 m. gruodžio 16 d. Tarybos reglamentas dėl konkurencijos taisyklių, nustatytų Sutarties 81 ir 82 straipsniuose, įgyvendinimo (OL L 1, 2003, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 8 sk., 2 t., p. 205).

[88] 2002 m. spalio 15 d. Sprendimas *Limburgse Vinyl Maatschappij ir kt. / Komisija* (C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P–C-252/99 P ir C-254/99 P, EU:C:2002:582, 692 punktas), 2011 m. gruodžio 8 d. Sprendimas *Chalkor / Komisija* (C-386/10 P, EU:C:2011:815, 63 punktas) ir 2018 m. rugsėjo 26 d. Sprendimas *Infineon Technologies / Komisija* (C-99/17 P, EU:C:2018:773, 193 punktas).

[89] 2011 m. gruodžio 8 d. Sprendimas *Chalkor / Komisija* (C-386/10 P, EU:C:2011:815, 64 punktas), 2014 m. liepos 10 d. Sprendimas *Telefónica ir Telefónica de España / Komisija* (C-295/12 P, EU:C:2014:2062, 213 punktas) ir 2018 m. rugsėjo 26 d. Sprendimas *Infineon Technologies / Komisija* (C-99/17 P, EU:C:2018:773, 194 punktas).

[90] 2014 m. liepos 10 d. Sprendimas *Telefónica ir Telefónica de España / Komisija* (C-295/12 P, EU:C:2014:2062, 200 punktas), 2017 m. sausio 26 d. Sprendimas *Villeroy & Boch Austria / Komisija* (C-626/13 P, EU:C:2017:54, 82 punktas) ir 2018 m. rugsėjo 26 d. Sprendimas *Infineon Technologies / Komisija* (C-99/17 P, EU:C:2018:773, 195 punktas).

[91] 1998 m gruodžio 17 d. Sprendimas *Baustahlgewebe / Komisija* (C-185/95 P, EU:C:1998:608, 128 punktas), 2005 m. birželio 28 d. Sprendimas *Dansk Rørindustri ir kt. / Komisija* (C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P–C-208/02 P ir C-213/02 P, EU:C:2005:408, 244 punktas) ir 2018 m. rugsėjo 26 d. Sprendimas *Infineon Technologies / Komisija* (C-99/17 P, EU:C:2018:773, 192 punktas).

požymių, kad 2012–2014 m. laikotarpis buvo ypač svarbus *Google* konkurentams, kaip nusprendė Bendrasis Teismas. Vis dėlto remiantis šiuo bendru teiginiu negalima konstatuoti įrodymų iškraipymo.

227. Teiginys, kad Bendrasis Teismas pažeidė *Google* teisę į gynybą, taip pat nepagrįstas.

228. Nuo to momento, kai ieškovas prašo Bendrojo Teismo taikyti neribotą jurisdikciją dėl baudos dydžio nustatymo, jis turi žinoti, kad Bendrasis Teismas gali įvertinti tą baudą, atsižvelgdamas į visas bylos aplinkybes, ir jas įvertinti perskaičiuodamas baudą. Tam, kad būtų užtikrinamos teisės į gynybą, šiomis aplinkybėmis būtina, kad šalys galėtų išdėstyti savo argumentus, atsižvelgdamos į visas svarbias aplinkybes, bet ne tai, kad Bendrasis Teismas prašytų jų pateikti pastabas dėl faktiškai numatyto perskaičiavimo [92]. Nagrinėjamu atveju pirmojoje instancijoje *Google* konkrečiai prašė Bendrojo Teismo atsižvelgti į pažeidimo intensyvumą ir neteigia, kad negalėjo pateikti pastabų dėl faktinių aplinkybių, į kurias Bendrasis Teismas atsižvelgė atlikdamas šį vertinimą.

229. Antra, *Google* teigia, kad Bendrasis Teismas pažeidė nekaltumo prezumpciją, nes vertindamas pažeidimo intensyvumą ir trukmę rėmėsi tokiais kontekstiniais elementais, kaip SPP, *Google* politika, susijusi su API, arba *Google* susitarimas su *Apple*, kurie patys savaime nebuvo apibūdinti kaip piktnaudžiavimas.

230. Vis dėlto šios išvados 60–69 ir 179 punktuose jau paaiškinau, kad vertinant pažeidimo padarinius galima atsižvelgti į kontekstinius piktnaudžiavimo elementus, ypač kai jie kyla iš kitų pačios dominuojančios įmonės veiksmų.

231. Trečia, *Google* teigia, kad Bendrasis Teismas pažeidė *ne ultra petita* principą, nes sunkumo koeficientą taikė taip, kaip neprašė nė viena iš šalių.

232. Šis prieštaravimas taip pat atmestinas.

233. Kaip jau esu nurodžiusi kitur, neribota jurisdikcija, kuria naudojasi Teisingumo Teismas, iš esmės suteikia jam galimybę padidinti baudą [93]. Nei pirmosios instancijos, nei apeliacinės instancijos procese netaikomas draudimas *reformatio in peius*. Be to, kalbant apie baudos dydį, Sąjungos teismai nėra saistomi šalių prašymų, jeigu jie laikosi ieškinyje dėl panaikinimo ir apeliaciniame skunde nustatyto bylos nagrinėjimo dalyko [94]. Nagrinėjamu atveju tai nėra ginčijama.

234. Galiausiai, ketvirta, *Google* tvirtina, kad Bendrojo Teismo paskirta bauda yra neproporcinga ir netinkamai motyvuota.

235. Šis argumentas taip pat turi būti atmestas.

236. Pagal Teisingumo Teismo jurisprudenciją Komisija įvykdo pareigą motyvuoti, kai savo sprendime nurodo vertinimo elementus, kurie jai leido įvertinti pažeidimo sunkumą ir trukmę. Nors ji neprivalo nurodyti visų skaičių, susijusių su kiekvienu iš tarpinių skirtos baudos

[92] Šiuo klausimu žr. 2009 m. rugsėjo 24 d. Sprendimą *Erste Group Bank ir kt. / Komisija* (C-125/07 P, C-133/07 P, C-135/07 P ir C-137/07 P, EU:C:2009:576, 158, 159 ir 180–183 punktai).

[93] 2007 m. vasario 8 d. Sprendimas *Groupe Danone / Komisija* (C-3/06 P, EU:C:2007:88, 61 punktas).

[94] Žr. mano išvadą sujungtose bylose *Fresh Del Monte Produce / Komisija* ir *Komisija / Fresh Del Monte Produce* (C-293/13 P ir C-294/13 P, EU:C:2014:2439, 273 punktas).

apskaičiavimo metodo etapų, vis dėlto turi paaiškinti elementų, į kuriuos atsižvelgta, lyginamąjį svorį ir įvertinimą. Komisijos pareiga pakankamai motyvuoti elementų, į kuriuos ji atsižvelgė nustatydama metodą, kuriam ji teikia pirmenybę, reikšmę ir lyginamąjį svorį nereiškia, kad ji turi nurodyti skaičius, susijusius su baudos apskaičiavimo būdu, ar kad privalo išsamiai paaiškinti atliktus tarpinius skaičiavimus [95].

237. Tas pats turi būti taikoma ir Bendrajam Teismui.

238. Taigi tikrai galima klausti, kodėl nagrinėjamu atveju Bendrasis Teismas į savo motyvus tiesiog neįtraukė skaičiavimų, kuriuos jis atliko siekdamas gauti skaitinę baudos sumą, atsižvelgdamas į išsamų atsižvelgtų aplinkybių aprašymą. Taip pat galima apgailestauti dėl tokio požiūrio ir manyti, kad šių skaičiavimų pateikimas būtų patikslinęs Bendrojo Teismo motyvus ir palengvinęs Teisingumo Teismo darbą. Visgi tai nereiškia, kad dėl tokio Bendrojo Teismo požiūrio skundžiamas sprendimas turi būti panaikintas.

239. Pagal Teisingumo Teismo suformuotą jurisprudenciją apeliacinėje byloje priimdamas sprendimą teisės klausimais Teisingumo Teismas negali teisingumo sumetimais savo vertinimu pakeisti Bendrojo Teismo įgyvendinant savo neribotą jurisdikciją pateikto vertinimo dėl įmonėms už Sąjungos teisės pažeidimą skirtų baudų dydžio. Tik tuo atveju, jei Teisingumo Teismas nuspręstų, kad sankcijos dydis yra ne tik netinkamas, bet ir toks didelis, kad jį būtų galima laikyti neproporcingu, reikėtų konstatuoti, kad Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą dėl to, kad baudos dydis yra netinkamas [96].

240. Pirma, šioje byloje Bendrasis Teismas maždaug 80 punktų išsamiai išdėstė aspektus, į kuriuos jis atsižvelgė perskaičiuodamas baudą, visų pirma susijusius su nagrinėjamo pažeidimo sunkumu ir trukme. Antra, nauja bauda, sumažinta šiek tiek daugiau nei 200 000 000 EUR, palyginti su pradine bauda (nuo 4 342 865 000 EUR iki 4 125 000 000 EUR), net ir atsižvelgiant į tai, kad portfeliu grindžiamos SPP nepripažintos savarankišku piktnaudžiavimo atveju, neatrodo pernelyg didelė ir neproporcinga. Iš tiesų, kaip Bendrasis Teismas nurodė būtent skundžiamo sprendimo 1015–1029 punktuose, kiti pažeidimo aspektai, taip pat jo viena tęstinė bendra strategija, sustiprinusi jo poveikį, išlieka, nepaisant to, kad portfeliu grindžiamos SPP nepripažintos savarankišku piktnaudžiavimo atveju.

241. Iš to išplaukia, kad *Google* apeliacinio skundo šeštasis pagrindas taip pat nėra laikytinas pagrįstu.

C. Išvada dėl apeliacinio skundo vertinimo

242. Iš to, kas išdėstyta, matyti, kad visus šešis apeliacinio skundo pagrindus, taigi ir visą apeliacinį skundą, reikia atmesti.

V. Bylinėjimosi išlaidos

243. Pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 184 straipsnio 2 dalį, jeigu apeliacinis skundas yra nepagrįstas, bylinėjimosi išlaidų klausimą sprendžia Teisingumo Teismas.

[95] 2019 m. liepos 10 d. Sprendimas *Komisija / Icap ir kt.* (C-39/18 P, EU:C:2019:584, 31–38 punktai ir juose nurodyta jurisprudencija).

[96] Žr. 2021 m. kovo 25 d. Sprendimą *Lundbeck / Komisija* (C-591/16 P, EU:C:2021:243, 197 ir 198 punktai ir juose nurodyta jurisprudencija).

244. Pirma, pagal šio reglamento 138 straipsnio 1 ir 2 dalis, taikomas apeliacinėse bylose pagal jo 184 straipsnio 1 dalį, pralaimėjusiai šaliai nurodoma padengti bylinėjimosi išlaidas, jei laimėjusi šalis to reikalavo, o jeigu byloje yra kelios pralaimėjusios šalys, Teisingumo Teismas sprendžia, kaip turi būti paskirstytos bylinėjimosi išlaidos. Kadangi apeliantės pralaimėjo bylą, o Komisija reikalavo priteisti bylinėjimosi išlaidas, apeliantės turi padengti savo bylinėjimosi išlaidas ir Komisijos patirtas bylinėjimosi išlaidas. Kadangi apeliacinį skundą apeliantės pateikė kartu, jos šias bylinėjimosi išlaidas padengia solidariai.

245. Taip pat remdamasis Procedūros reglamento 184 straipsnio 4 dalimi Teisingumo Teismas gali nuspręsti, kad pirmojoje instancijoje įstojusi į bylą šalis, jeigu ji dalyvavo Teisingumo Teisme vykusio proceso rašytinėje arba žodinėje dalyje, padengia savo bylinėjimosi išlaidas. Kadangi ADA, CCIA, *Gigaset*, HMD ir *Opera*, viena pusė, ir BDZV, BEUC, *FairSearch*, *Qwant*, *Seznam* ir VDZ, kita pusė, dalyvavo rašytinėje ir (arba) žodinėje šio apeliacinio proceso dalyje, jos turi padengti savo bylinėjimosi išlaidas.

VI. Išvada

246. Dėl šių priežasčių siūlau Teisingumo Teismui priimti tokį sprendimą:

– atmesti apeliacinį skundą,

– nurodyti bendrovėms *Google LLC* ir *Alphabet Inc.* padengti savo ir Europos Komisijos patirtas bylinėjimosi išlaidas,

– nurodyti *Application Developers Alliance*, BDZV – *Bundesverband Digitalpublisher und Zeitungsverleger eV*, *Bureau européen des unions des consommateurs* (BEUC), *Computer & Communications Industry Association*, *FairSearch AISBL*, *Gigaset Communications GmbH*, *HMD global Oy*, *Opera Norway AS*, *Qwant*, *Seznam.cz, a.s.* ir *Verband Deutscher Zeitschriftenverleger eV* padengti savo bylinėjimosi išlaidas.